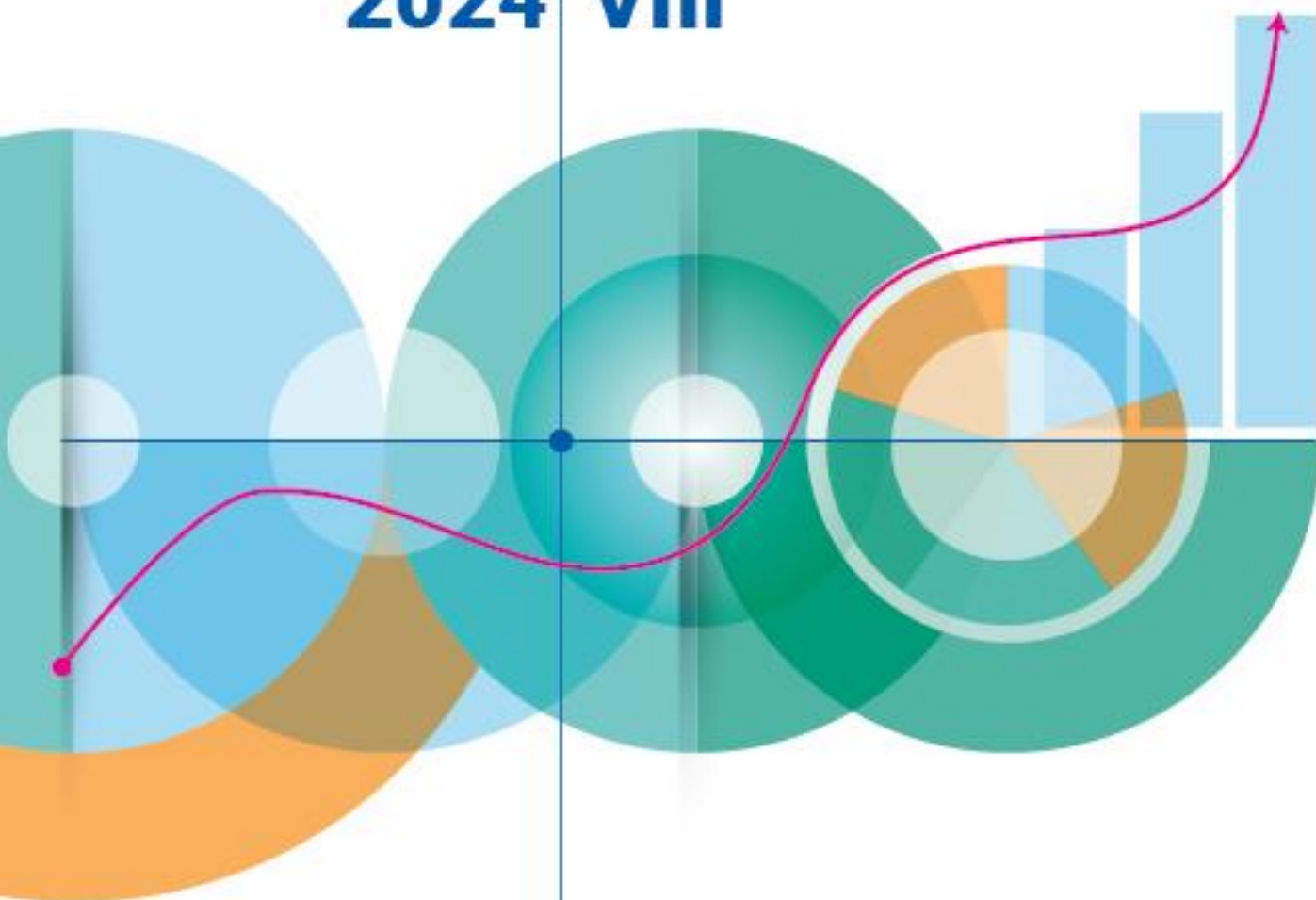




БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТЭС

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ 2024 VIII



www.ubstat.mn



Улаанбаатар хот
2024 он

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН НИЙГЭМ,
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДЛЫН
САРЫН ТАНИЛЦУУЛГА

2024
8 сар

Улаанбаатар хот
2024 он

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- ... мэдээлэл байхгүй
- 0.0 маш бага тоо
- - гүйцэтгэл байхгүй
- = тогтвортой
- * урьдчилсан гүйцэтгэл

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрбум	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян.	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
 ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	3
 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ	4
 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	10
 ГЭМТ ХЭРЭГ	14
 ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ	23
 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	26
 АЖ ҮЙЛДВЭР	36
 ЦАГ УУР, АГААРЫН ОРЧИН	41

VIII/2024

Тархаасан: 2024 оны 09 дүгээр сарын 25

ХҮСНЭГТ 1. БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 I-VIII	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	3 221↓3.0	2 563↓20.4	2 610↑1.8	2 154↓17.5
Амаржсан эхийн тоо	Тоо	3 201↓2.3	2 547↓20.4	2 575↑1.1	2 131↓17.2
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	Тоо	16 771↑14.6 ¹	23 773↑41.8	1 581↓6.7	1 518↓4.0
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	Тоо	1 516↓17.3	3 417↑2.3 ¹	3 042↓11.0	3 392↑11.5
Валютын зах зээлийн ханш, сарын эцэст	1US\$=₮	2 849.0=0.0	3 185.7↑11.8	3 469.0↑8.9	3 380.9↓2.5
Дүүргийн төсвийн орлого	Тэрбум төгрөг	69.5↑3.4	74.6↑7.3	116.6↑56.3	168.7↑44.7
Дүүргийн төсвийн зарлага	Тэрбум төгрөг	58.3↓8.5	75.0↑28.6	106.4↑41.9	162.6↑52.8

Тайлбар: өмнөх онтой харьцуулсан ↑, ↓ эерэг өөрчлөлтийн хувь;
↑, ↓ сөрөг өөрчлөлтийн хувь;
= тогтвортой
¹-дахин их

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2023 I-VIII					2024 I-VIII				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	342	Баянгол	8 440	Налайх	58	349	Баянгол	8 578	Налайх	59
			Чингэлтэй	1 626	Багануур	48		Чингэлтэй	1 526	Багануур	47
			Сүхбаатар	688	Багахангай	32		Сүхбаатар	679	Багахангай	32
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	14	Налайх	14	Багануур	9	12	Багануур	20	Баянзүрх	9
			Сүхбаатар	13	Хан-Уул	6		Багахангай	20	Налайх	8
			Сонгинохайрхан	13	Багахангай	-		Баянгол	12	Сүхбаатар	5
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	100	Багануур	128	Налайх	57	67	Баянзүрх	69	Хан-Уул	45
			Баянзүрх	109	Сонгинохайрхан	46		Сүхбаатар	58	Сонгинохайрхан	43
			Сүхбаатар	75	Багахангай	25		Баянгол	51	Багахангай	16
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	92	Баянзүрх	197	Чингэлтэй	93	75	Баянзүрх	131	Багахангай	89
			Хан-Уул	125	Налайх	66		Баянгол	116	Налайх	81
			Багануур	108	Багахангай	26		Сонгинохайрхан	113	Багануур	32
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	183	Сүхбаатар	321	Налайх	97	161	Сүхбаатар	250	Сонгинохайрхан	94
			Баянгол	197	Багануур	70		Чингэлтэй	192	Багануур	65
			Чингэлтэй	197	Багахангай	57		Баянгол	180	Багахангай	47



Нийгмийн даатгалын орлого өмнөх оны мөн үеэс 0.7 хувь, нийгмийн даатгалын зарлага 34.9 хувиар тус тус өсжээ.

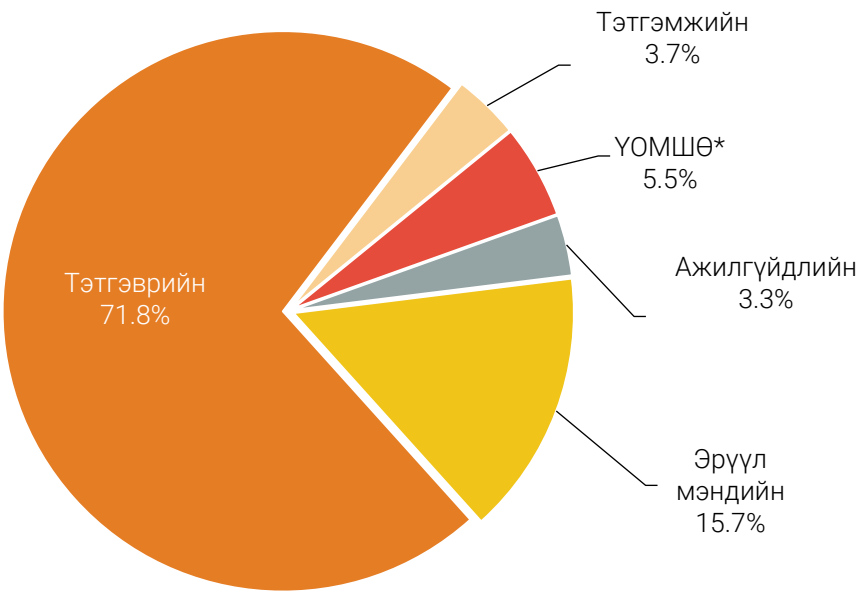
2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар нийгмийн даатгалын 5 төрлийн санд нийт 343.0 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны өмнө үетэй харьцуулахад 2.3 (0.7%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 3. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> 2023 I-VIII
	сая төгрөг		хувь
Нийт орлого	340 725.4	343 037.4	100.7
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	247 886.9	246 159.9	99.3
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	19 926.8	12 715.8	63.8
ҮОМШӨ ² -ний даатгалын сангийн	17 152.1	18 794.2	109.6
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	9 286.7	11 248.2	121.1
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	46 472.9	54 119.3	116.5
Нийт зарлага	197 542.8	266 523.1	134.9
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	172 370.0	238 484.3	138.4
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	14 797.9	14 503.3	98.0
ҮОМШӨ ² -ний даатгалын сангийн	1 179.8	1 584.6	134.3
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	9 195.1	11 950.9	130.0

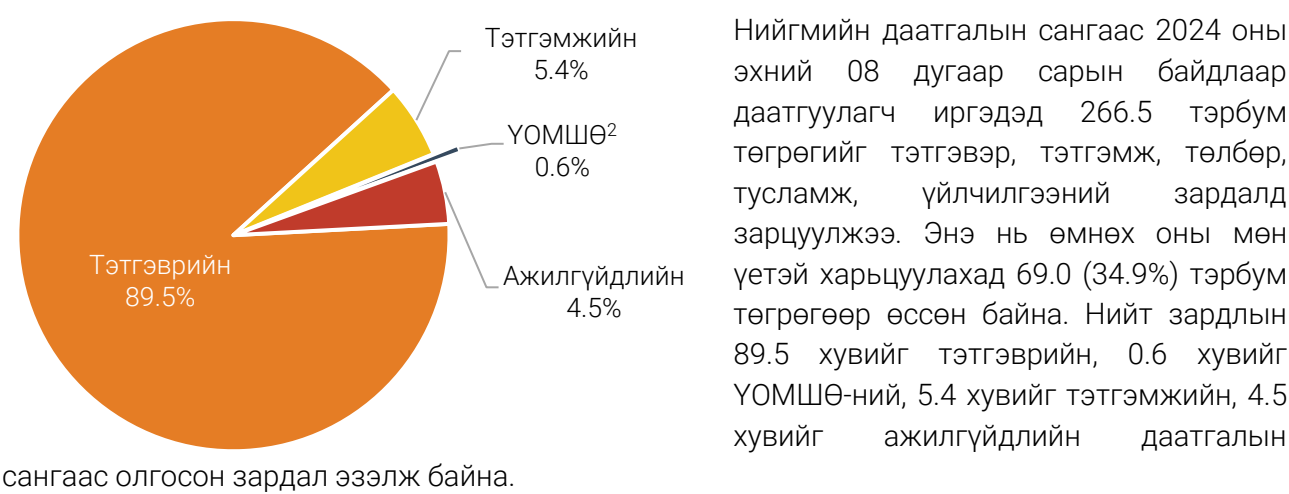
²-Үйлдвэрийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

ЗУРАГ 1. ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, дүнд эзлэх хувиар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 71.8 хувь нь тэтгэврийн даатгалын санд, 5.5 хувь нь үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчний (ҮОМШӨ) даатгалын санд, 3.7 хувь нь тэтгэмжийн даатгалын санд, 3.3 хувь нь ажилгүйдлийн даатгалын санд, эрүүл мэндийн даатгалын санд 15.7 хувь нь тус тус төвлөрчээ.

ЗУРАГ 2. ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЛАГА, дүнд эзлэх хувиар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



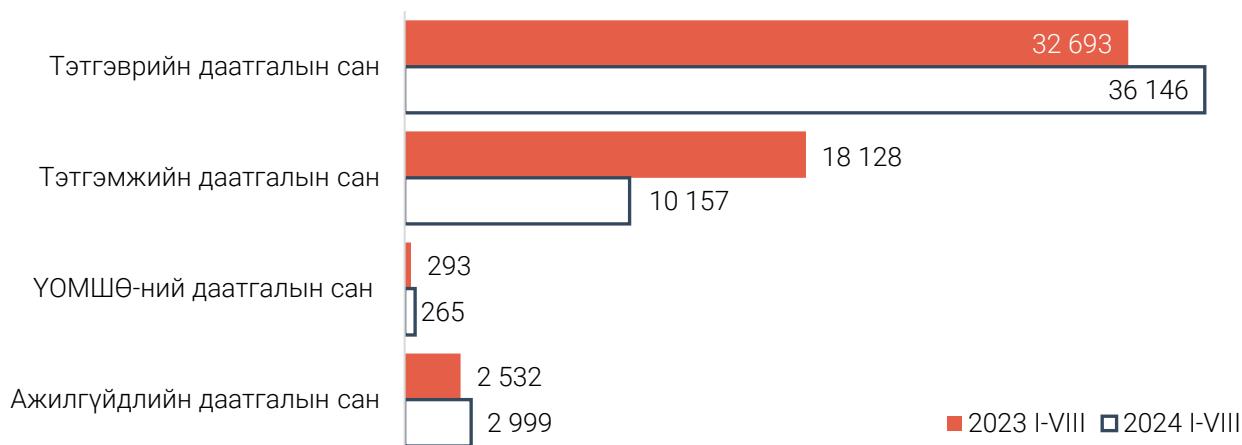
ХҮСНЭГТ 4. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГУУДЫН ЗАРЛАГА, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Тэтгэвэр, тэтгэмж авагчид			Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж		
	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> 2023 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> 2023 I-VIII
	тоо		хувь	сая төгрөг		хувь
НД-ын сангийн нийт зарлага	53 646	49 567	92.4	197 542.8	266 523.1	134.9
Тэтгэврийн даатгалын сан	32 693	36 146	110.6	172 370.0	238 484.3	138.4
Өндөр насны	25 645	29 172	113.8	138 390.7	194 137.5	140.3
Тахир дутуугийн	4 068	3 931	96.6	14 831.3	17 984.1	121.3
Тэжээгчээ алдсаны	1 162	1 179	101.5	4 297.4	5 413.1	126.0
Цэргийн тэтгэвэр	1 818	1 864	102.5	14 850.6	20 949.6	141.1
Тэтгэмжийн даатгалын сан	18 128	10 157	56.0	14 797.9	14 503.3	98.0
Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж	13 005	7 088	54.5	2 810.6	3 190.3	113.5
Жирэмсэн, амаржсаны тэтгэмж	4 800	2 540	52.9	11 341.2	10 099.0	89.0
Оршуулгын тэтгэмж	323	529	163.8	646.1	1 214.0	187.9
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	293	265	90.4	1 179.8	1 584.6	134.3
Тахир дутуугийн тэтгэмж	166	160	96.4	917.0	1 227.3	133.8
Тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр	22	23	104.5	148.8	199.9	134.3
Тэтгэмж, төлбөр	97	65	67.0	110.5	152.6	138.1
ҮОМШӨ*-ний сувилал	8	17	2.1 ¹	3.5	4.7	134.3
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	2 532	2 999	118.4	9 195.1	11 950.9	130.0
Ажилгүйдлийн тэтгэмж	2 532	2 999	118.4	9 195.1	11 950.9	130.0

¹-дахин
²-Үйлдвэрийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

Оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар нийгмийн даатгалын сангаас 49567 хүнд 266.5 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгогдсоны 36146 хүнд 238.5 тэрбум төгрөгийг тэтгэврийн даатгалын сангаас, 10157 хүнд 14503.3 сая төгрөгийг тэтгэмжийн даатгалын сангаас, 265 хүнд 1584.6 сая төгрөгийг үйлдвэрийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын сангаас, 2999 хүнд 11950.9 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас тус тус зарцуулсан байна.

ЗУРАГ 3. ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ АВАГЧДЫН ТОО, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар



2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас 36146 хүнд 238.5 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр олгогдсоны 81.4 хувийг өндөр настны, 7.5 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн, 2.3 хувийг тэжээгчээ алдсаны, 8.8 хувийг цэргийн тэтгэвэр тус тус эзэлж байна. Тэтгэвэр авагчийн 81.4 хувийг өндөр настны тэтгэвэр эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 3453 (10.6%) хүнээр, 66.1 (38.4%) тэрбум төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс нийт тэтгэмж авагчийн тоо 7971 (44.0%) хүнээр, олгосон тэтгэмж 294.6 (2.0%) сая төгрөгөөр буурсан нь хөдөлмөрийн чадвар түр алдасны тэтгэмж 5917 (45.5%) хүнээр, жирэмсэн, амаржсаны тэтгэмж 2260 (47.1%) хүнээр, жирэмсэн, амаржсаны олгосон тэтгэмж 1242.1 (11.0%) сая төгрөгөөр тус тус буурсантай холбоотой байна.

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн халамж нь орлого багатай, хүүхэд, өндөр настан зэрэг зорилтот бүлэгт чиглэсэн арга хэрэгсэл юм. Нийгмийн халамжийн сангаар 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар нийт 988969 хүнд 107428.2 сая төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж, хөнгөлөлт, тусламж олгогдож, өнгөрсөн оны мөн үеэс 29997 (3.1%) хүнээр, 10234.9 (10.5%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмжийн 76158.7 (70.9%) сая төгрөгийг хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, 7445.3 (6.9%) сая төгрөгийг тэтгэвэрт, 4104.2 (3.8%) сая төгрөгийг эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эцэг, эхийн тэтгэмж, 9401.5 (8.8%) сая төгрөгийг онцгой асаргааны тэтгэмж, 2239.2 (2.1%) сая төгрөгийг насны хишиг, 1437.4 (1.3%) сая төгрөгийг алдарт эхийн одонгийн тусламж, 3165.6 (2.9%) сая төгрөгийг амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж, 3476.3 (3.3%) сая төгрөгийг алдар цолтой ахмад настанд олгох хөнгөлөлт, тусламж, онцгой тохиолдолд олгох мөнгөн тэтгэмж, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламж, ахмад настны тэтгэмж, тусламж, бусад зардлууд тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 5. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ЗАРЛАГА, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2023 I-VIII		2024 I-VIII		2024 I-VIII 2023 I-VIII
	Хүн	Гүйцэтгэл	Хүн	Гүйцэтгэл	хувь
	тоо	сая төгрөг	тоо	сая төгрөг	
НИЙТ ОЛГОГДСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ	958 972	97 193.3	988 969	107 428.2	110.5
Тэтгэвэр	20 572	5 967.9	21 216	7 445.3	124.8
Асаргааны тэтгэмж	30 009	3 985.6	33 568	9 401.5	2.4 ¹
Амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	13 769	2 433.2	15 013	3 165.6	130.1
Онцгой тохиолдолд олгох мөнгөн тэтгэмж	15	18.0	13	15.6	86.7
Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	83 959	4 303.4	77 851	4 104.2	95.4
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	11 802	1 397.8	12 235	1 437.4	102.8
Алдар цолтой ахмад настанд олгох хөнгөлөлт, тусламж	57	19.7	88	34.7	176.1
Хүүхдийн мөнгө	744 054	74 405.4	761 587	76 158.7	102.4
Насны хишиг	25 760	2 089.2	27 707	2 239.2	107.2
Ахмад настны тэтгэмж, хөнгөлөлт	10 186	914.6	12 642	1 369.3	149.7
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламж	3 419	275.4	3 319	241.7	87.8
Бусад	15 370	1 383.1	23 730	1 815.0	131.2

¹-дахин

Оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 12642 ахмадад 1369.3 сая төгрөгийн ахмад настны тэтгэмж, хөнгөлөлт зарцуулагдаж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2456 (24.1%) хүнээр, 454.8 (49.7%) сая төгрөгөөр өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 6. АХМАД НАСТНЫ ТЭТГЭМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2023 I-VIII		2024 I-VIII		2024 I-VIII 2023 I-VIII
	Хүн	Гүйцэтгэл	Хүн	Гүйцэтгэл	хувь
	тоо	мянган төгрөг	тоо	мянган төгрөг	
Бүгд	10 186	914 561.1	12 642	1 369 340.0	149.7
Оршуулгын тэтгэмж	17	31 000.0	19	38 000.0	122.6
Амралт, сувилал	829	132 840.0	1 898	392 435.0	2.9 ¹
Рашаан, сувилал	2 076	322 295.2	3 527	541 134.0	167.9
Протез	1 638	207 681.9	1 625	208 650.0	100.5
Ортопед, тусгай хэрэгсэл	631	170 534.0	572	138 842.0	81.4
Ахмадын хүндэтгэл	4 993	49 930.0	4 999	49 999.0	100.1
Түлш болон орон сууцны үнийн хөнгөлөлт	2	280.0	2	280.0	0.0 ²

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламжийг 3319 хүнд 241.7 сая төгрөг олгодсон ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулан харвал 100 (2.9%) хүнээр, олгосон тэтгэмж 214.4 (10.2%) сая төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 7. ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭНИЙ ХӨНГӨЛӨЛТ, ТУСЛАМЖ, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2023 I-VIII		2024 I-VIII		2024 I-VIII 2023 I-VIII
	Хүн	Гүйцэтгэл	Хүн	Гүйцэтгэл	
	тоо	мянган төгрөг	тоо	мянган төгрөг	хувь
Бүгд	3 419	275 387.6	3 319	241 704.8	87.8
Харилцаа, холбооны зардлын хөнгөлөлт	2 614	51 488.7	2 680	53 309.4	103.5
Оршуулгын тэтгэмж	31	58 000.0	25	50 000.0	86.2
Цэцэрлэг сургуулийн унааны зардал	21	4 200.0	25	5 000.0	119.0
Рашаан сувилал	161	44 145.9	197	53 941.4	122.2
Протез	148	21 525.0	119	17 990.0	83.6
Ортопед тусгай хэрэгсэл	382	87 348.0	234	56 004.0	64.1
Түлш болон орон сууцны үнийн хөнгөлөлт	62	8 680.0	39	5 460.0	62.9
Бусад	-	-	-	-	-

¹-дахин

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламж авсан нийт хүний дийлэнх буюу 80.7 хувийг харилцааны холбооны зардлын хөнгөлөлт авсан иргэд эзэлж байгаа боловч олгосон тэтгэмж нь 22.1 хувь нь байна. Харин ортопед тусгай тэтгэмж 23.2 буюу хамгийн их хувийг эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нийгмийн даатгал: Иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын сан: Ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Даатгуулагч: Хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг хэлнэ.

Тэтгэвэр: Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөдөлмөрийн чадвараа алдсан бол хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд

хүртэл, нас барахад нь түүний асрамжид байсан гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүнд нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн олговор юм.

Тэтгэмж: Хөдөлмөрийн чадвараа түр хугацаагаар алдах, жирэмсний, амаржсаны чөлөө эдлэх, ажилгүй болох тохиолдолд даатгуулагч өөрт нь, даатгуулагч нас барах тохиолдолд гэр бүлд нь хууль заасан болзол, нөхцөлийн дагуу нийгмийн даатгалын сангаас тодорхой хугацаанд буюу нэг удаа олгох мөнгөн олговор байна.

Нийгмийн халамж: Эрүүл мэндийн доройтолтой, гэр бүлийн халамж, асрамж дутагдалтай, бие даан, эсхүл бусдын тусламжгүйгээр хэвийн амьдрах боломжгүй, өвөрмөц хэрэгцээ бүхий иргэн, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэнд наад захын хэрэгцээг нь хангах зорилгоор улсаас тэтгэвэр, тэтгэмж олгох, тусгайлсан үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэн: Бусдын туслалцаагүйгээр өдөр тутмын үйлдлээ бие даан гүйцэтгэх чадваргүй, эсхүл оюуны хөгжлийн бэрхшээлтэй, сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй хүнийг хэлнэ.

Бүтэн өнчин хүүхэд: Эцэг, эх нь тогтоогдоогүй, эсхүл эцэг, эх нь хоёул нас барсан, сураггүй алга болсон, эрх зүйн чадамжгүй, эцэг, эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, түүнчлэн эцэг тодорхойгүйн улмаас эхтэйгээ амьдарч байгаад эх нь нас барсан, гэр бүл салсны улмаас асрамждаа авсан эх/эцэг/ нь нас барсан 18 хүртэлх насны хүүхдийг хэлнэ.

Өрх толгойлсон эх /эцэг/: Нөхөр, эхнэрийн аль нэг нь нас барсан, эсхүл сураггүй алга болсон нь шүүхээр тогтоогдсон, гэрлэлтээ цуцлуулсан, эцэг, эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, гэрлэж байгаагүй боловч төрүүлсэн болон үрчлэн авсан хүүхэдтэй ганц бие эх /эцэг/-ийг хэлнэ.

Төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ: Асран хамгаалах, харгалзан дэмжих төрөл, садангүй бөгөөд бие даан амьдрах чадваргүй, ганц бие, байнгын эмчилгээ, асаргаа шаардагдах ахмад настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, түүнчлэн хүнд нөхцөлд байгаа хүүхдийг байрлуулан хоол, хувцас, эмнэлэг, соёл, ахуй, сэтгэл зүй, асаргаа сувилахуйн үйлчилгээ үзүүлэх, тэдний амьдралын хэвийн нөхцөлийг бүрдүүлэх, хууль ёсны эрх ашгийг нь хууль тогтоомжид заасны дагуу хамгаалах үйл ажиллагаа хэлнэ.

Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ: Иргэн, аж ахуйн нэгж, төр болон төрийн бус байгууллагын оролцоотойгоор өрх, иргэнд дэмжлэг туслалцаа, үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг хэлнэ.

Эх үүсвэр:

Дүүргийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн сарын мэдээ

Дүүргийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс



Нийт мэндэлсэн хүүхэд 2154 болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 17.5 хувиар буурсан байна.

2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 2131 эх амаржиж, 2154 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 444 (17.2%), мэндэлсэн хүүхэд 456 (17.5%) хүүхдээр тус тус буурсан байна. Амьгүй төрөлтийн 6 тохиолдол бүртгэгджээ. Нийт амаржсан эхчүүдийн дунд гэрийн төрөлт 1 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 8. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> 2023 I-VIII
	тоо			хувь
Амаржсан эхийн тоо	2 547	2 575	2 131	82.8
Амьд төрсөн хүүхэд	2 563	2 610	2 154	82.5
Нас барсан хүн	632	623	639	102.6
Эхийн эндэгдэл	1	1	-	-
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	19	30	25	83.3
1-5 настай хүүхдийн эндэгдэл	7	7	3	42.9
Амьгүй төрөлт	17	11	6	54.5
Гэрийн төрөлт	6	5	1	20.0
Хяналтгүй төрөлт	29	3	8	2.7 ¹

¹дахин

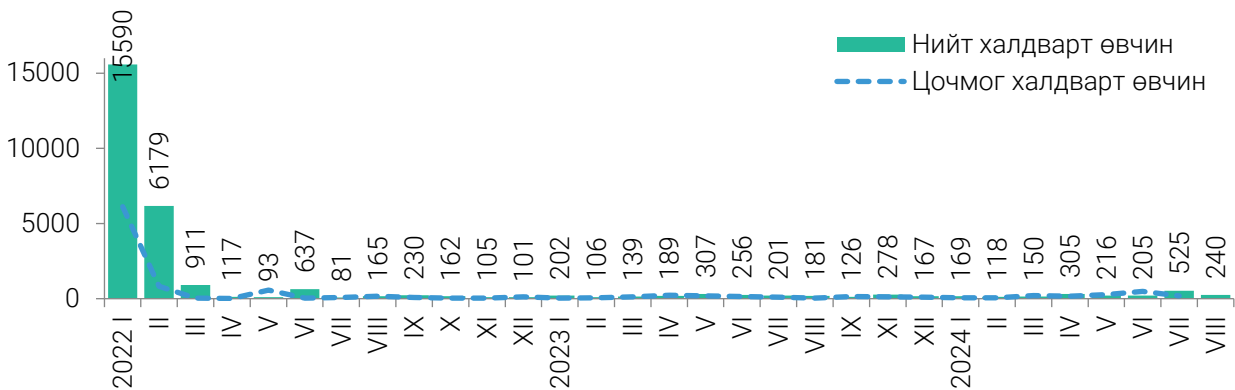
0-1 хүртэл насандаа эндсэн 25 тохиолдол бүртгэгдэж, өмнөх оны мөн үеэс 5 (16.7%), 1-5 настай хүүхдийн эндэгдэл 3 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оноос 4 (57.1%) хүүхдээр тус тус буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна.

Дүүргийн хэмжээнд нас баралт 639 бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 16 (2.6%) хүнээр өссөн байна.

Халдварт өвчин

Тус дүүрэгт 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 1518 халдварт өвчин бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 63 (4.0%) тохиолдлоор буурсан нь улаан эсэргэнэ, салхин цэцэг, энтервируст цэрвүүт фарингит өвчний тохиолдол буурсантай холбоотой байна.

ЗУРАГ 4. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, сараар



Цочмог халдварт өвчний 49.5 хувийг салхин цэцэг, 5.6 хувийг улаан эсэргэнэ, 16.6 хувийг энтеровируст цэврүүт фарингит, 15.8 хувийг цусан суулга, үлдсэн 12.5 хувийг гепатит, ёлом, гахай хавдар, бактерийн гаралтай бусад хоолны хордлого, сальмонеллөз, эритема, хачигт рикетикоз зэрэг халдварт өвчнүүд тус тус эзлээд байна.

ХҮСНЭГТ 9. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> 2023 I-VIII
	тоо			хувь
Халдварт өвчин бүгд	23 773	1 581	1 518	96.0
Цочмог халдварт өвчин	23 191	1 012	1 002	99.0
Цусан суулга	68	103	158	153.4
Улаан эсэргэнэ	4	85	56	65.9
Менингококкт халдвар	-	-	-	-
Гепатит	7	15	16	106.7
Салхин цэцэг	114	534	496	92.9
Гахай хавдар	1	11	31	2.8 ¹
Сальмонеллз	9	18	41	2.3 ¹
Бруцеллөз	-	-	-	-
Хүнсний гаралтай бактерт хордлого	4	5	-	-
Ёлом	-	1	7	7.0 ¹
Нярайн халдвар	-	1	-	-
Сальмонеллөз	-	-	-	-
Бактерийн гаралтай бусад хоолны хордлого	-	-	29	-
Энтеровируст цэврүүт фарингит	69	234	166	70.9
Эритема	-	-	1	-
Аскариаз	-	-	-	-
Арьсны халдварт өвчин (exanthema subitum)	-	3	-	-
Энтеровируст халдвар тодорхойгүй	-	-	-	-
Халдварын гаралтай гастроэнтерит ба суулга өвчин	-	-	-	-
Хачигт рикетикоз	-	2	1	50.0
Хачигаар дамжих вируст энцефалит	-	-	-	-
Хумхаа	3	-	-	-
Ковид-19	22 912	-	-	-
БЗХӨ² бүгд	467	461	404	87.6
Тэмбүү	308	292	254	87.0
Төрөлхийн тэмбүү	-	-	-	-
Заг хүйтэн	75	78	94	120.5
Трихомониаз	83	91	56	61.5
Мөөгөнцөр	1	-	-	-
Шинээр илэрсэн сүрьеэ	115	108	112	103.7

¹-дахин их

²Бэлгийн замын халдварт өвчин

Бэлгийн замын халдварт өвчин 2024 оны 08 дугаар сарын байдлаар тэмбүү 254 (62.9%), заг хүйтэн 94 (23.3%), трихомониаз 56 (13.8%) тус тус бүртгэгдсэн.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс тэмбүү өвчин 38 (13.0%), трихомониаз өвчин 35 (38.5%) тохиолдлоор тус тус буурсан эерэг үзүүлэлттэй байгаа бол, заг хүйтэн өвчин 16 (20.5%) тохиолдлоор өссөн сөрөг үзүүлэлттэй байна. 10.0 мянган хүн тутмын 10.2 нь тэмбүү, 3.8 нь заг хүйтэн, 2.2 нь трихомониаз өвчнөөр тус тус өвчилж байна.

Эрүүл мэндийн төвийн мэдээ

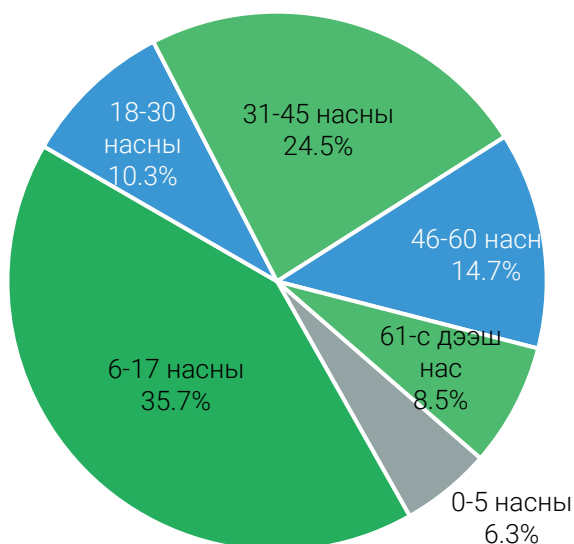
Дүүргийн Эрүүл мэндийн төвийн мэдээгээр 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар нийт 708.3 мянган үзлэг хийснээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр 271.6 (38.3%) мянган үзлэг, өвчний учир 195.5 (27.6%) мянган үзлэг, бусад чиглэлээр 241.2 (34.1%) мянган үзлэг хийгджээ.

Мөн энэ хугацаанд Баянгол дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт 7793 иргэн хэвтэн эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1970 (20.2%) хүнээр буурсан байна.

Монгол Улсын Засгийн газар, Эрүүл мэндийн яамнаас “ЭРҮҮЛ МЭНД ҮНДЭСНИЙ БАЯЛАГ” уриан дор Хүн амын нас, эрүүл мэндийн эрсдэлд суурилсан зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг шинжилгээ, оношилгоог 2022 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн улс орон даяар зохион байгуулж байгаа билээ.

Дүүргийн Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны эхний 08 дугаар сарын мэдээгээр 13376 хүн хамрагдсан байна.

ЗУРАГ 5. ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ШИНЖИЛГЭЭ, ОНОШЛОГОО, НАСНЫ БҮЛГЭЭР, ДҮНД ЭЗЛЭХ ХУВИАР, 2024 ОНЫ ЭХНИЙ 08 ДУГААР САРЫН БАЙДЛААР



Эрт ирт илрүүлэг шинжилгээ, оношлогоонд хамрагдсан нийт иргэдийн 839 (6.3%) нь 0-5 насны, 4780 (35.7%) нь 6-17 насны, 1380 (10.3%) нь 18-30 насны, 3274 (24.5%) нь 31-45 насны, 1964 (14.7%) нь 46-60 насны, 1139 (8.5%) нь 61-ээс дээш насны хүмүүс байна. Нийт эрт илрүүлэг шинжилгээ, оношлогоонд харвал 6-17 насны хүмүүс хамгийн их буюу 35.7 хувийг эзэлж байгаа байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Амьгүй төрөлт: Жирэмсний 22 долоо хоног ба түүнээс хойших хугацаанд, 500 граммаас дээш жинтэй төрсөн нярайд амьдын шинж тэмдгийн аль нь ч (зүрхний цохилт, судасны лугшилт, булчингийн хөдөлгөөн) илрэхгүй байгааг хэлнэ.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

Амьгүй төрөлтийн түвшин (1000 нийт төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд нийт төрсөн хүүхдийн тоог амьгүй төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эх үүсвэр:

Нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын сарын мэдээ
Дүүргийн Эрүүл мэндийн төвийн сарын мэдээ



Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг өмнөх оны мөн үеэс 350 (11.5%) хэргээр өссөн байна.

2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар дүүргийн хэмжээнд нийт 3392 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 350 (11.5%) хэргээр өссөн байна. Гэмт хэргийн илрүүлэлт 28.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 16.6 нэгж хувиар буурчээ.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс дүүргийн нутаг дэвсгэрт гарсан гэмт хэрэг өссөн сөрөг үзүүлэлтэд хүнийг санаатай алах 4 (33.3%), хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх 40 (5.0 дахин), хулгайн хэрэг 224 (45.8%), хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг 73 (13.7%), хүчиндэх 3 (11.1%), дээрэмдэх 17 (25.4%), хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 61 (2.1 дахин), бусад гэмт хэрэг 179 (44.9%) нэгжээр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ. Залилангийн гэмт хэрэг 250 (17.2%) хэргээр буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 10. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Төрөл		2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> 2023 I-VIII
		тоо			хувь
Нийт гэмт хэрэг		3 417	3 042	3 392	111.5
Гэмт хэргийн төрөл	Хүнийг алах	7	12	16	133.3
	Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	16	10	50	5.0 ¹
	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	522	532	605	113.7
	Хүчиндэх	32	27	30	111.1
	Хулгайлах	609	489	713	145.8
	○ Иргэдийн өмчийн	498	422	486	115.2
	○ Авто тээврийн хэрэгслийн	12	13	27	2.1 ¹
	○ Халаасны	90	43	165	3.8 ¹
	○ Бусад	9	11	35	3.2 ¹
	Дээрэмдэх	59	67	84	125.4
	Залилах	1 748	1 450	1200	82.8
	Танхайрах	-	1	-	-
	ХАБТХАЖЭ ²	59	55	116	2.1 ¹
	Бусад	365	399	578	144.9

¹-дахин

²-Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн дийлэнх буюу 35.4 хувийг залилангийн гэмт хэрэг эзэлж байгаа бол 21.0 хувийг хулгайн, 17.8 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 2.5 хувийг дээрмийн, 1.5 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 3.4 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 0.9 хувийг хүчин, 0.5 хувийг хүнийг алах, 17.0 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 6. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, дүнд эзлэх хувиар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 5 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж ангилдаг болсон. 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 3159 (93.1%) нь хөнгөн хэрэг, 233 (6.9%) нь хүнд хэрэг байна.

ХҮСНЭГТ 11. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, хэлтсээр, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар

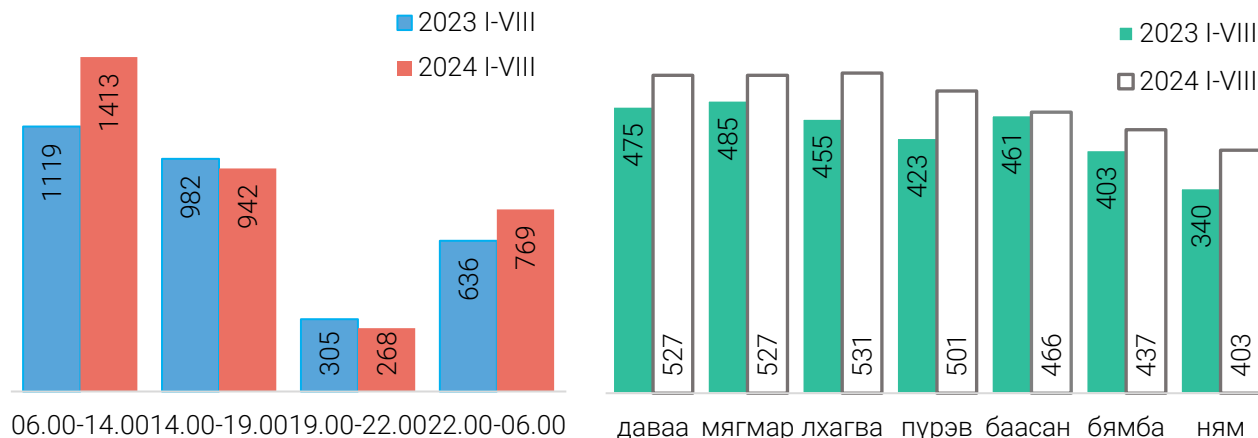
Төрөл		Бүгд	Үүнээс:	
			Цагдаагийн I хэлтэс	Цагдаагийн II хэлтэс
		тоо		
Нийт гэмт хэрэг		3 392	1 908	1 484
Хэргийн ангилал	Хөнгөн	3 159	1 788	1 371
	Хүнд	233	120	113
Гэмт хэргийн төрөл	Хүнийг алах	16	6	10
	Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	50	24	26
	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	605	335	270
	Хүчиндэх	30	19	11
	Хулгайлах	713	405	308
	o Иргэдийн өмчийн	486	295	191
	o Авто тээврийн хэрэгслийн	27	17	10
	o Халаасны	165	77	88
	o Бусад	35	16	19
	Дээрэмдэх	84	39	45
	Залилах	1200	670	530
	Танхайрах	-	-	-
	ХАБТХАЖЭ ²	116	64	52
	Бусад	578	346	232

²Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг

Нийт бүртгэгдсэн 3392 гэмт хэргээс 1908 (56.3%) нь цагдаагийн I хэлтэст, 1484 (43.7%) нь цагдаагийн II хэлтэст гарч, өнгөрсөн оны мөн үеэс I хэлтэст 304 (19.0%), II хэлтэст 46 (3.2%) хэргээр тус тус өссөн сөрөг үзүүлэлттэй байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 189 (5.6%) нь согтуугаар, 89 (2.6%) нь бүлэглэн, 450 (13.3) нь эмэгтэй хүн оролцсон гэмт хэрэг байна.

ЗУРАГ 7. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, үйлдэгдсэн цаг, гарагаар, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

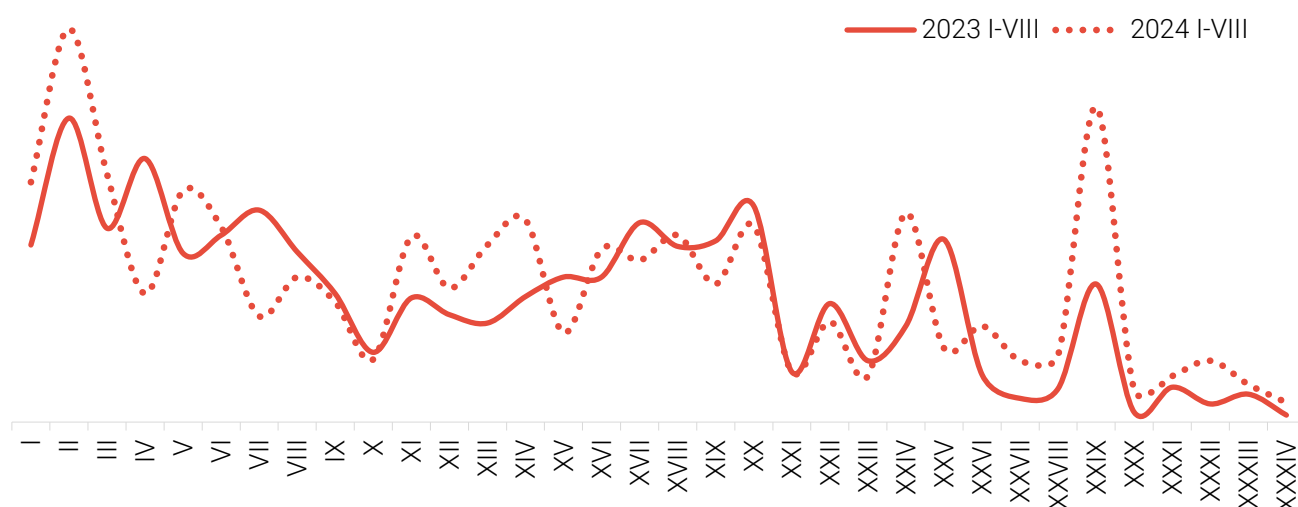


2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар даваа, мягмар, лхагва, пүрэв гаригт хамгийн их буюу 2086 (61.5%) гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн хамгийн их үйлдэгдсэн гараг нь лхагва бол цаг нь 06:00-14:00 цагууд байна.

Дүүргийн хэмжээнд 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар гэмт хэрэг хамгийн их үйлдэгдсэн газар болох гэр, орон сууцад 645 (19.0%) хэрэг, гудамж талбайд 766 (22.6%) хэрэг, олон нийтийн газарт 595 (17.5%) хэрэг тус тус бүртгэгдсэн байна.

Дүүргийн хоёрдугаар хорооны нутаг дэвсгэрт 282 (8.3%) гэмт хэргийн бүртгэгдсэн нь хамгийн их байсан бол хамгийн бага нь 30, 34 дүгээр хороодод бүртгэгдсэн байна.

ЗУРАГ 8. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хороогоор, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Гэмт хэргийн гаралтыг хороо тус бүрээр өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 25 дугаар хороо хамгийн их буюу 59.5 хувиар буурсан эерэг үзүүлэлттэй байгаа бол 1, 2, 3, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 дүгээр хороод 4.5 хувиас 3.4 дахин өссөн сөрөг үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 12. НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, хороо, төрлөөр, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Хороо	Нийт	Хүн амь	Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	Хүчин	Хулгай	Дээрэм	Залилан	ХАБТХАЖЭ ²	Бусад
	Тоо									
Бүгд	3 392	16	50	605	30	713	84	1 200	116	578
I хороо	172	1	1	27	1	13	1	89	3	36
II хороо	282	-	3	24	1	35	7	153	8	51
III хороо	178	-	4	25	1	24	2	71	7	44
IV хороо	92	-	1	14	-	20	1	23	2	31
V хороо	166	1	-	31	-	48	5	49	7	25
VI хороо	140	-	1	30	-	42	4	37	5	21
VII хороо	76	1	3	24	2	16	4	16	4	6
VIII хороо	104	-	2	26	2	13	7	37	6	11
IX хороо	86	1	3	23	3	15	3	21	3	14
X хороо	45	-	2	3	-	15	1	16	1	7
XI хороо	133	-	1	28	1	33	3	39	13	15
XII хороо	96	-	-	27	-	27	-	25	5	12
XIII хороо	127	2	-	26	-	27	6	44	3	19
XIV хороо	145	-	-	33	2	40	2	51	2	15
XV хороо	64	1	1	11	-	25	-	13	3	10
XVI хороо	124	1	2	17	2	46	9	32	2	13
XVII хороо	116	1	-	30	2	28	4	33	5	13
XVIII хороо	134	-	3	30	1	42	3	30	5	20
XIX хороо	99	-	1	17	-	33	2	27	4	15
XX хороо	141	1	3	21	1	26	1	39	9	40
XXI хороо	36	1	3	6	-	8	1	9	6	2
XXII хороо	72	1	4	24	3	15	2	9	2	12
XXIII хороо	33	1	-	8	1	8	1	9	2	3
XXIV хороо	150	-	1	17	3	21	-	36	1	71
XXV хороо	53	-	1	9	-	5	-	19	2	17
XXVI хороо	69	-	1	7	1	7	1	39	1	12
XXVII хороо	44	-	-	7	1	7	2	17	1	9
XXVIII хороо	48	-	1	7	1	10	2	19	-	8
XXIX хороо	226	3	4	17	-	35	3	152	1	11
XXX хороо	23	-	-	4	-	6	2	7	-	4
XXXI хороо	33	-	1	12	-	4	2	10	1	3
XXXII хороо	44	-	1	10	1	11	1	15	1	4
XXXIII хороо	27	-	1	8	-	5	2	7	1	3
XXXIV хороо	14	-	1	2	-	3	-	7	-	1

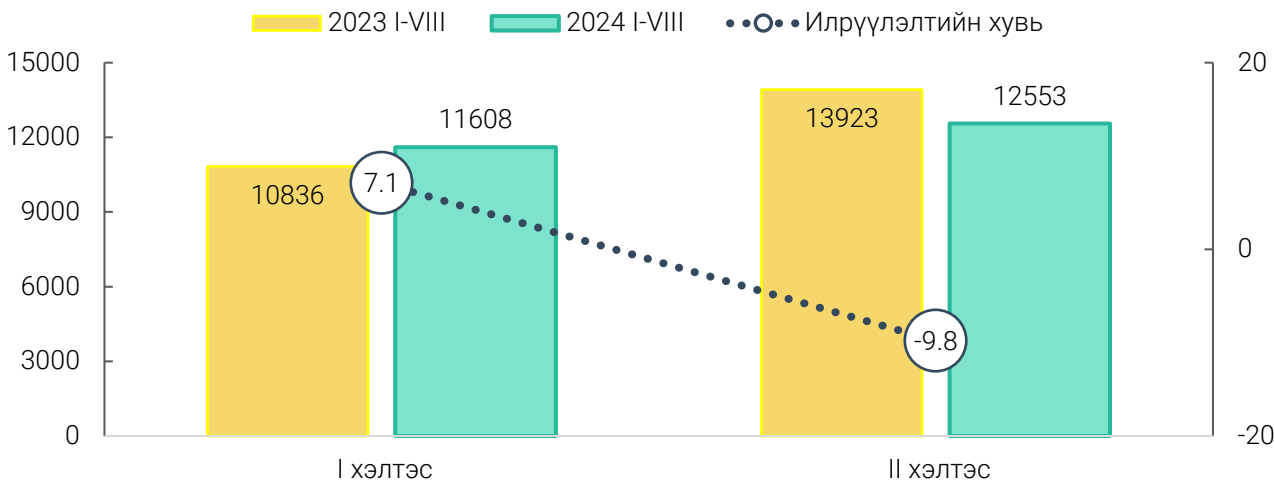
²Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг

Бүртгэгдсэн зөрчил:

Дүүргийн нутаг дэвсгэрт оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 24161 зөрчил илрүүлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 598 (2.4%) хэргээр буурч, зөрчил гаргасан 20262 иргэн, хуулийн этгээдийг 825.6 сая төгрөгөөр торгосон бол 326 хүнийг “Зөрчлийн тухай” хуулиар баривчилжээ.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 48.0 хувийг I хэлтэс, 52.0 хувийг II хэлтэст тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 9. БҮРТГЭГДСЭН ЗӨРЧИЛ, хэлтсээр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Нийт илрүүлсэн зөрчлийн шийдвэрлэлт, илрүүлэлтийн хувийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад I хэлтэс 772 (7.1%) хэргээр өссөн сөрөг үзүүлэлттэй байгаа бол II хэлтэс 1370 (9.8%) хэргээр буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна.

Нийт илрүүлсэн зөрчлийг нийслэлийн 9 дүүргийн хэлтсүүдтэй харьцуулахад Баянгол дүүргийн цагдаагийн II хэлтэс гуравдугаарт, I хэлтэс тавдугаарт эрэмбэлэгдэж байна.

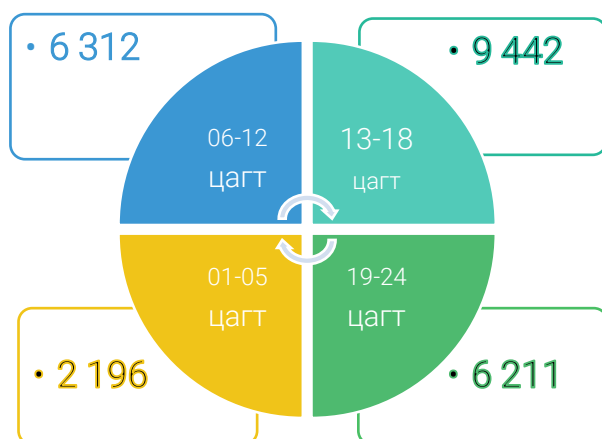
2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар бүртгэгдсэн нийт зөрчлийн 3089 (12.8%) нь даваа, 4263 (17.6%) нь мягмар, 4632 (19.2%) нь лхагва, 3750 (15.5%) нь пүрэв, 3810 (15.8%) нь баасан, 2314 (9.6%) нь бямба, 2303 (9.5%) нь ням гарагуудад тус тус үйлдэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 13. НИЙТ БҮРТГЭГДСЭН ЗӨРЧИЛ, үйлдэгдсэн гарагаар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Бүгд	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан	Бямба	Ням
	Тоо							
Нийт	24 161	3 089	4 263	4 632	3 750	3 810	2 314	2 303
I хэлтэс	11 608	1 458	2 340	2 053	1 612	2 261	959	925
II хэлтэс	12 553	1 631	1 923	2 579	2 138	1 549	1 355	1 378

Дүүргийн I хэлтэст бүртгэгдсэн нийт зөрчлийн 2340 (20.2%) хэрэг нь мягмар гарагт, II хэлтэст бүртгэгдсэн зөрчлийн 2579 (20.5%) хэрэг нь лхагва гарагт гарсан нь хамгийн их хувийг эзэлж байна.

ЗУРАГ 10. НИЙТ БҮРТГЭГДСЭН ЗӨРЧИЛ, үйлдэгдсэн цагаар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Харин үйлдэгдсэн цагаар харвал 13.00-18.00 цагийн хооронд 9442 (39.1%) хэрэг зөрчил бүртгэгдсэн нь хамгийн их байгаа бөгөөд 06.00-12.00 цагийн хооронд 6312 (26.1%), 19.00-24.00 цагийн хооронд 6211 (25.7%), 01.00-05.00 цагийн хооронд 2196 (9.1%) зөрчил тус тус бүртгэгдээд байна.

Зөрчлийн улмаас хохирсон: 860 иргэний 637 (74.1%) нь эмэгтэй, 89 (10.3%) нь насанд хүрээгүй хүүхэд, 170 (19.8%) нь 18-29 насны, 293 (34.1%) нь 30-39 насны, 183 (21.3%) нь 40-49 насны, 82 (9.5%) нь 50-59 насны, 26 (3.0%) нь 60-69 насны, 17 (2.0%) нь 70-аас дээш насны ахмадууд байна. Хохирсон иргэдийн дийлэнх буюу 389 (45.2%) иргэн нь ажилгүй иргэд байна.

Зөрчил гаргасан: 3703 иргэний 1181 (31.9%) нь эмэгтэй, 12 (0.3%) нь насанд хүрээгүй хүүхэд эзэлж байгаа бол 30-39 орчим насны 1412 (38.1%) иргэд илүү зөрчилд хохирсон харагдаж байна.

ЗУРАГ 11. БҮРТГЭГДСЭН ЗӨРЧИЛ, боловсролын түвшин, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Зөрчил гаргасан иргэдийн 1271 (34.3%) нь дээд, 116 (3.1%) нь тусгай мэргэжлийн, техникийн болон мэргэжлийн, 2007 (54.2%) нь бүрэн дунд, 245 (6.6%) нь суурь, 45 (1.2%) нь бага, 19 (0.6%) нь боловсролгүй хүмүүс тус тус эзэлж байна.

Нийт зөрчил гаргагчдыг нийгмийн байдлаас нь үзвэл төрийн албан хаагч 56 (1.5%), хувийн хэвшлийн байгууллагад ажиллагч 412 (11.1%), төрийн бус

байгууллагын ажилтан 77 (2.1%), хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч 1137 (30.7%), ажилтан, малчин 17 (0.5%), оюутан 52 (1.4%), сурагч 8 (0.2%), ажилгүй 1769 (47.8%), тэнэмэл 2 (0.1%), бусад 173 (4.6%) иргэд тус тус эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл: Дүүргийн хэмжээнд 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 19749 гомдол, мэдээллийг хүлээн авч шалгаснаас 10532 (53.3%) нь гэмт хэргийн шинжтэй, 9217 (46.7%) нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл ирсэн байна.

ЗУРАГ 12. БҮРТГЭГДСЭН ГОМДОЛ, МЭДЭЭЛЭЛ, шалган шийдвэрлэсэн байдлаар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Гэмт хэргийн шинжтэй 10532 гомдол мэдээллийн 9823 (93.3%) хэргийг шийдвэрлэснээс 1026 (10.4%) нь хэрэг бүртгэлийн хэрэг нээсэн, 8723 (88.8%) нь хэрэг нээхээс татгалзсан, 74 (0.8%) нь харъяаллын дагуу шилжүүлэн хэргийг шийдвэрлэсэн байна.

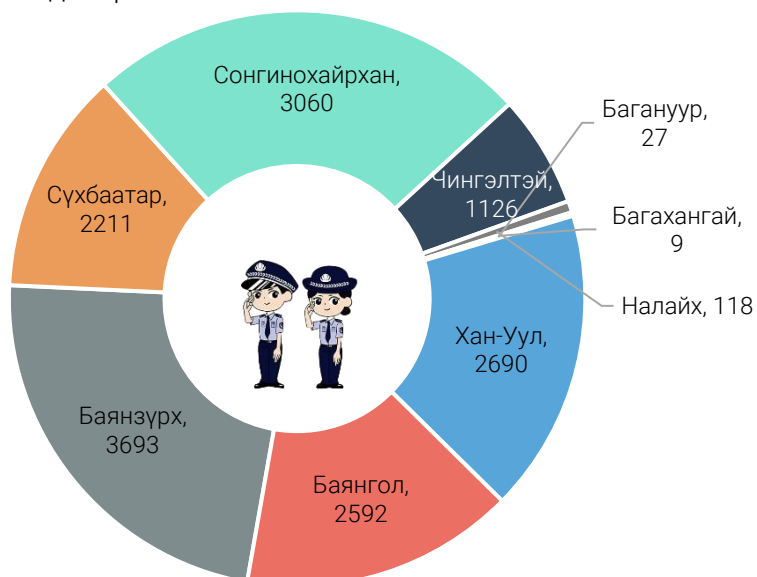
Нийт шийдвэрлэсэн 9823 гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийг 5 хоногт 1116 (11.4%) хэргийг, 6-19 хоногт 8707 (88.6%) хэргийг тус тус шийдвэрлэн ажиллажээ.

Нийт шалган шийдвэрлэгдсэн зөрчлийн шинжтэй 9217 гомдол мэдээллийн 9060 (98.3%) хэргийг шийдвэрлэснээс 3749 (41.4%) хэрэгт зөрчлийн хэрэг нээсэн болон хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн, 5292 (58.4%) хэргийг нь зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзсан, 19 (0.2%) хэргийг нь харъяаллын дагуу шилжүүлсэн байна.

Зам тээврийн осол, зөрчил:

2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар дүүргийн хэмжээнд нийт ослын шинжтэй 13697 дуудлага бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2335 (20.6%) дуудлагаар өссөн сөрөг үзүүлэлттэй байна.

ЗУРАГ 13. БҮРТГЭГДСЭН ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСОЛ, дүүргээр, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Улаанбаатар хотод нийтдээ 15526 зам тээврийн осол бүртгэгдсний 3693 (23.8%) нь Баянзүрх, 3060 (19.7%) нь Сонгинохайрхан, 2690 (17.3%) нь Хан-Уул, 2592 (16.7%) нь Баянгол, 2211 (14.2%) нь Сүхбаатар, 1126 (7.3%) нь Чингэлтэй, 154 (1.0%) нь Налайх, Багахангай дүүргүүдэд байна.

Бүртгэгдсэн ослыг дүүргийн хэмжээнд өнгөрсөн оны үзүүлэлттэй харьцуулан авч үзвэл 35.4 хувиар, эд материалын хохиролтой осол 33.0 хувиар өссөн

сөрөг үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 14. БҮРТГЭГДСЭН ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСОЛ, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> <u>2023 I-VIII</u>
	тоо			хувь
Нийт	1 932	1 915	2 592	135.4
Эд материалын хохиролтой осол	1 779	1 743	2 319	133.0
Хүн гэмтсэн осол	153	172	273	158.7

Нийт зам тээврийн осол 2592 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 677 (35.4%) ослоор өссөн байна. Нийт бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын 2319 (89.5%) нь эд материалын хохиролтой осол, 273 (10.5%) нь хүн гэмтсэн осол тус тус эзэлж байна.

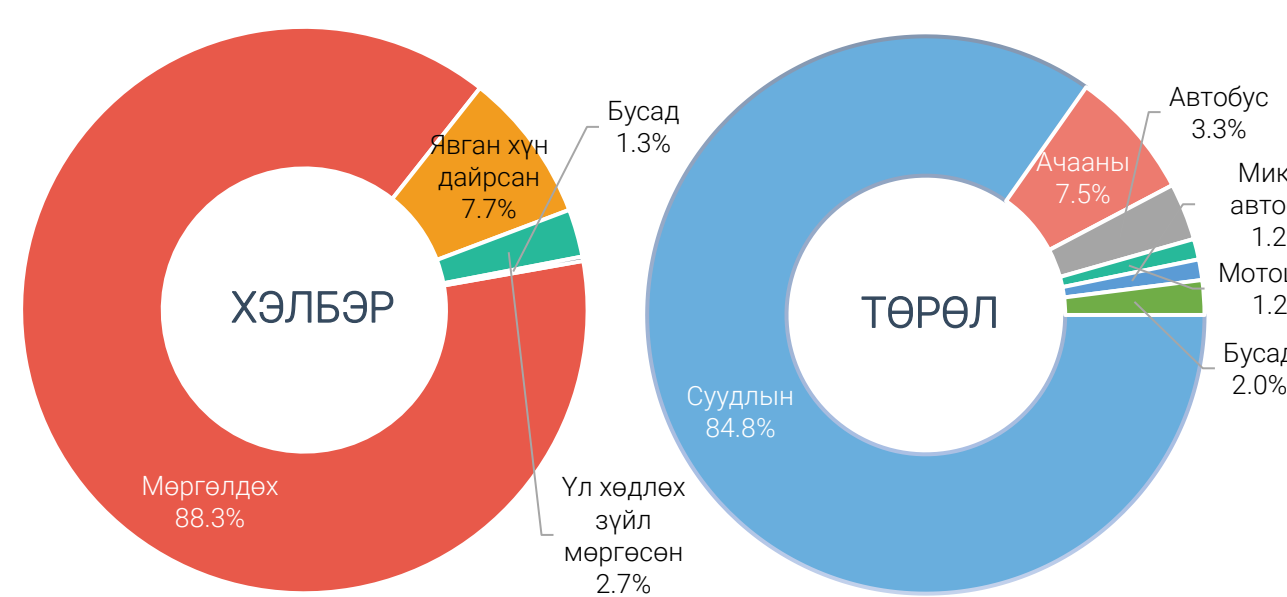
2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар зам тээврийн ослын улмаас нийт 302 хүн бэртэж үүнээс хүн нас барсан тохиолдол 2 бүртгэгдсэн байна.

Зам тээврийн ослын улмаас бэртсэн иргэдийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирсон иргэн 119 (65.0%) хүнээр өссөн бол нас барсан хүн 2 (50.0%) тохиолдлоор буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 15. ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН УЛМААС БЭРТСЭН ИРГЭД, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	<u>2024 I-VIII</u> <u>2023 I-VIII</u>
	тоо			хувь
Нийт хохирсон иргэд	160	183	302	165.0
Хүн гэмтсэн	157	179	300	167.6
Хүн нас барсан	3	4	2	50.0

ЗУРАГ 14. БҮРТГЭГДСЭН ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСОЛ, хэлбэрээр, тээврийн хэрэгслийн төрлөөр, дүнд эзлэх хувь, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Нийт гэмтсэн хүний 198 (66.0%) нь явган зочигч, 27 (9.0%) нь зорчигч, 47 (15.7%) нь жолооч, 28 (9.3%) нь дугуйтай хүн тус тус эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн зам тээврийн ослын 2289 (88.3%) нь мөргөлдсөн, 200 (7.7%) нь явган хүн дайрсан, 69 (2.7%) нь үл хөдлөх зүйл, 34 (1.3%) нь бусад зүйл мөргөсөн байна.

Зам тээврийн ослыг тээврийн хэрэгслийн төрлөөр нь 2197 (84.8%) нь суудлын, 195 (7.5%) нь ачааны, 86 (3.3%) нь автобус, 31 (1.2%) микроавтобус, 31 (1.2%) мотоцикл, 52 (2.0%) бусад буюу механизм, унадаг дугуй, скуутер, суррон, тусгай дуут дохиот тээврийн хэрэгслүүд тус тус эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хүн: Монгол Улсын иргэн, гадаадын иргэн, харъяалалгүй хүнийг ойлгоно.

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Гэмт хэргийн хохирогч: Монгол Улсын "Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай" хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохирол гэж ойлгоно.

Хохирлын нөхөн төлбөр: Хохирлын нөхөн төлүүлэлт нь өргөн утгаараа хүний эрх, эрх чөлөөний хэр хэмжээ, учруулсан хор уршигт дүйцэхүйц байх ёстой бөгөөд хохирогчийн эрх, эрх чөлөө, хувийн байдал, гэр бүл, эд хөрөнгө, хөдөлмөр эрхлэлт, сургууль, боловсролын түвшинг аль болох өмнө байсан хэмжээнд нь сэргээхийг ойлгоно.

Яллагдагч: Монгол Улсын "Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай" хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн илрүүлэлт: Хэрэг бүртгэлд бүртгэгдсэн нийт хэргээс мөрдөн байцаалтын явцад гэмт этгээдийг нь тогтоосон хэргийн түвшнээр тодорхойлогдоно.

Ял: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн 5.2-т хуульчилсан торгох, нийтэд тустай ажил хийлгэх, зорчих эрхийг хязгаарлах, хорих, эрх хасах ялыг ойлгоно.

Зам тээврийн осол: Зам дээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөс үүдэн хүний амь, нас, эрүүл мэнд хохирох, тээврийн хэрэгсэл болон зам, замын байгууламж эвдэрч, гэмтэх, ачаа болон бусад эд хөрөнгийн хохирол учрахыг ойлгоно.

Эх үүсвэр:

Баянгол дүүрэг дэх Цагдаагийн газрын бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн нөхцөл байдлын мэдээ



Дүүргийн төсвийн нийт орлого өмнөх оны мөн үеэс 44.6 хувиар өсжээ

Дүүргийн төсвийн нийт орлого 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 168695.5 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 2982.3 (1.8%) сая төгрөгөөр илүү бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 97.3 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 2.7 хувийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 16. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт
	сая төгрөг		хувь
Нийт орлого	165 713.2	168 695.5	101.8
1.Татварын орлого	162 095.9	164 202.5	101.3
1.1 Орлогын албан татвар	147 198.3	147 235.8	100.1
Хувь хүний орлогын албан татвар	147 198.3	147 235.8	100.1
Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон	120 696.3	98 477.9	81.6
Үйл ажиллагааны орлого	2 047.0	2 306.3	112.7
Хөрөнгийн орлого	7 705.0	8 509.8	110.4
Хөрөнгө борлуулсны орлого	7 035.0	9 937.0	141.3
Шууд бус орлого	9 715.0	28 004.8	2.9 ¹
1.2 Хөрөнгийн татвар	7 962.8	8 771.4	110.2
Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	7 892.9	8 742.4	110.8
Бууны албан татвар	69.9	29.0	41.5
Малд ногдуулах албан татвар	-	-	-
1.3 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	6 934.8	8 195.3	118.2
Бусад нийтлэг татвар, төлбөр, хураамж	3 979.2	2 831.9	71.2
Улсын тэмдэгтийн хураамж	804.0	1 235.6	153.7
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	18.0	26.3	146.1
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3 157.2	1 570.0	49.7
Газрын төлбөр	2 955.6	5 363.4	181.5
2. Татварын бус орлого	3 617.3	4 493.0	124.2
2.1 Нийтлэг татварын бус орлого	2 647.1	3 670.0	138.6
Торгуулийн орлого	1 909.0	3 000.8	157.2
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	720.5	635.6	88.2
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	17.6	10.7	60.8
Бусад орлого	-	22.9	-
2.2 Улсын төсөв, орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	970.2	823.0	84.8
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	970.2	823.0	84.8

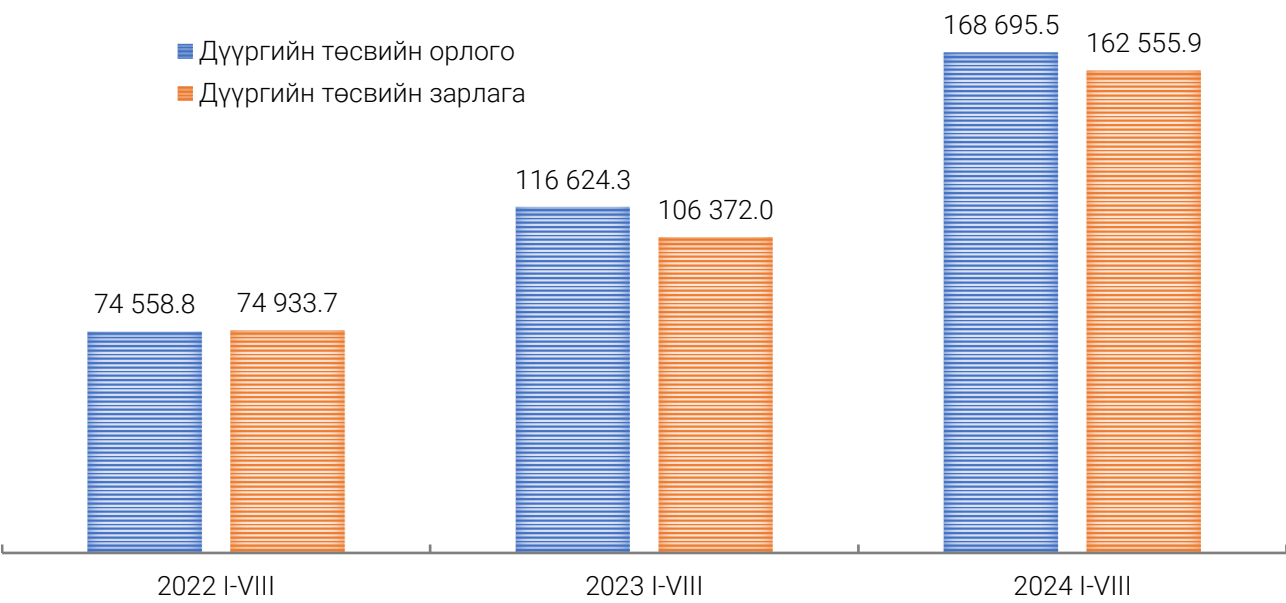
Татварын орлогын дүнд хувь хүний орлогын албан татварын шилжүүлэг хамгийн өндөр буюу 147235.8 (89.7%) сая төгрөгийг эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 17. ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт
	сая төгрөг		хувь
Нийт зарлага	175 929.0	162 555.9	92.4
Урсгал зардал	157 589.3	151 405.2	96.1
Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	43 967.4	37 827.4	86.0
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13 797.0	12 159.6	88.1
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1 700.6	1 467.1	86.3
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5 954.3	4 615.5	77.5
Хангамж бараа материалын зардал	6 392.0	5 713.8	89.4
Нормативт зардал	119.8	70.6	58.9
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1 451.0	1 263.5	87.1
Томилолт, зочны зардал	422.6	379.3	89.8
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр	7 139.0	6 214.0	87.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6 919.7	5 881.1	85.0
Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	71.4	62.9	88.1
Урсгал шилжүүлэг	113 621.9	113 577.8	99.9
Хөрөнгийн зардал	18 339.7	11 150.7	60.8

Дүүргийн төсвийн нийт зарлага 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 162555.9 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 13373.1 (7.6%) сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Төсвийн нийт зарлагын дүнд хамгийн өндөр нь урсгал зардал байна.

ЗУРАГ 15. ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөгөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Дүүргийн төсвийн нийт орлого, зарлагыг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 44.6 хувиар, зарлага 52.8 хувиар тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 18. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ӨГЛӨГ, АВЛАГЫН МЭДЭЭ, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Үзүүлэлт	V сарын эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн: тухайн сард үүссэн өглөг	Хасагдсан: тухайн сард төлөгдсөн өглөг	V сарын эцсийн үлдэгдэл	Дүнд эзлэх хувь
	мянган төгрөг				
НИЙТ ӨГЛӨГ	-	-	-	-	-
Үндсэн цалин	-	-	-	-	-
Тэтгэврийн даатгал	-	-	-	-	-
Цэвэр, бохир ус	-	-	-	-	-
Гэрэл, цахилгаан	-	-	-	-	-
Түлш, халаалт	-	-	-	-	-
Урсгал засвар	-	-	-	-	-
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	-	-	-	-

2024 оны 08 дугаар сарын эцэст тус дүүрэгт өглөг, авлага үүсээгүй байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Орон нутгийн төсөв: Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас батлан аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга бүрдүүлж, зарцуулах төсөв юм.

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

Урсгал зардал: Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Эх үүсвэр:

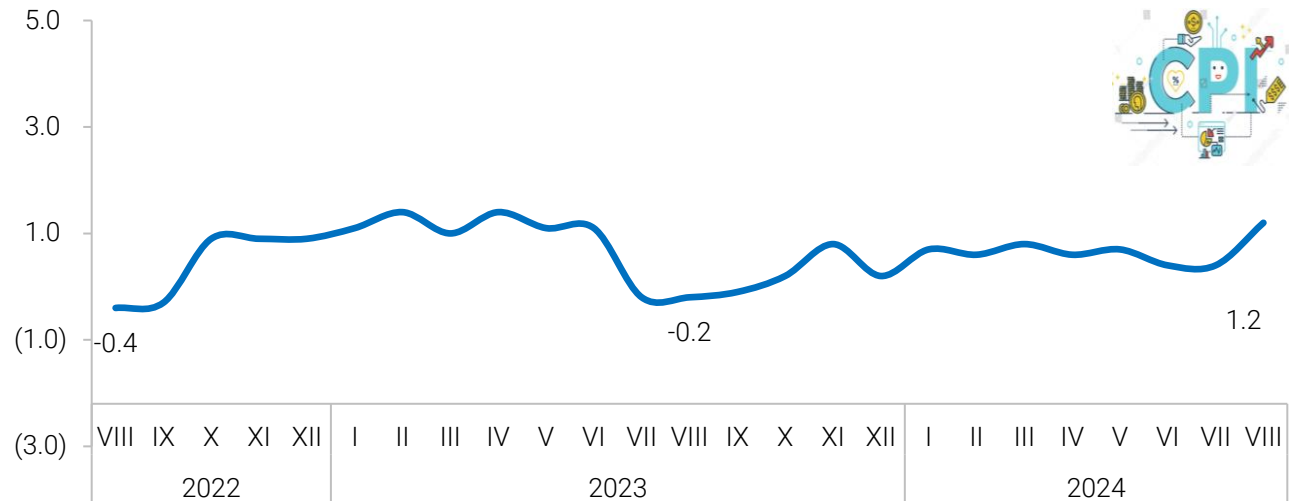
Баянгол дүүргийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн мэдээ



Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 6.2 хувиар өслөө

2024 оны 08 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индекс 2023 оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 5.0 хувиар, өмнөх сартай харьцуулахад 1.2 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 16. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, сараар



Хэрэглээний үнийн индекс 2024 оны 08 дугаар сарыг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 5.0 хувиар өсөхөд хувцас, Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгий үнэ 6.9 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 4.4 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 4.4 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 7.0 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 3.8 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 4.4 хувь, боловсролын үйлчилгээний үнэ 19.7 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 6.5 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 19. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр, 2024 оны 08 дугаар сарын байдлаар

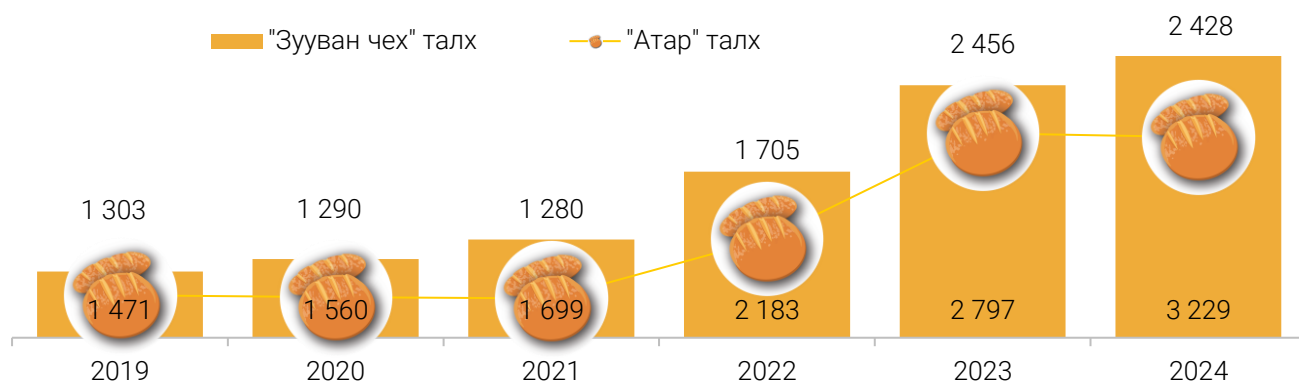
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2023-VIII</u> 2022-VIII	<u>2024-VIII</u> 2023-VIII	<u>2024-VIII</u> 2023-XII	<u>2024-VIII</u> 2024-VII
Ерөнхий индекс	110.0	106.2	105.0	101.2
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	115.5	106.4	106.9	97.7
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	105.8	103.5	101.1	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	109.6	107.8	104.4	102.5
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	105.1	107.8	104.4	100.5
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	108.7	108.4	107.0	102.2
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	108.4	105.6	103.8	100.9
Тээвэр	99.7	100.1	99.3	100.8
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	102.1	101.6	102.2	99.8
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	107.3	104.2	104.4	102.5
Боловсролын үйлчилгээ	121.2	119.7	119.7	119.7
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	118.7	105.8	104.3	100.0
Даатгал, Санхүүгийн үйлчилгээ	102.8	102.3	102.3	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	128.3	111.0	106.5	104.0

2024 оны 08 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 405 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад **39.5** хувь нь өсөж, **14.1** хувь нь буурч, **46.4** хувь нь тогтвортой байв.

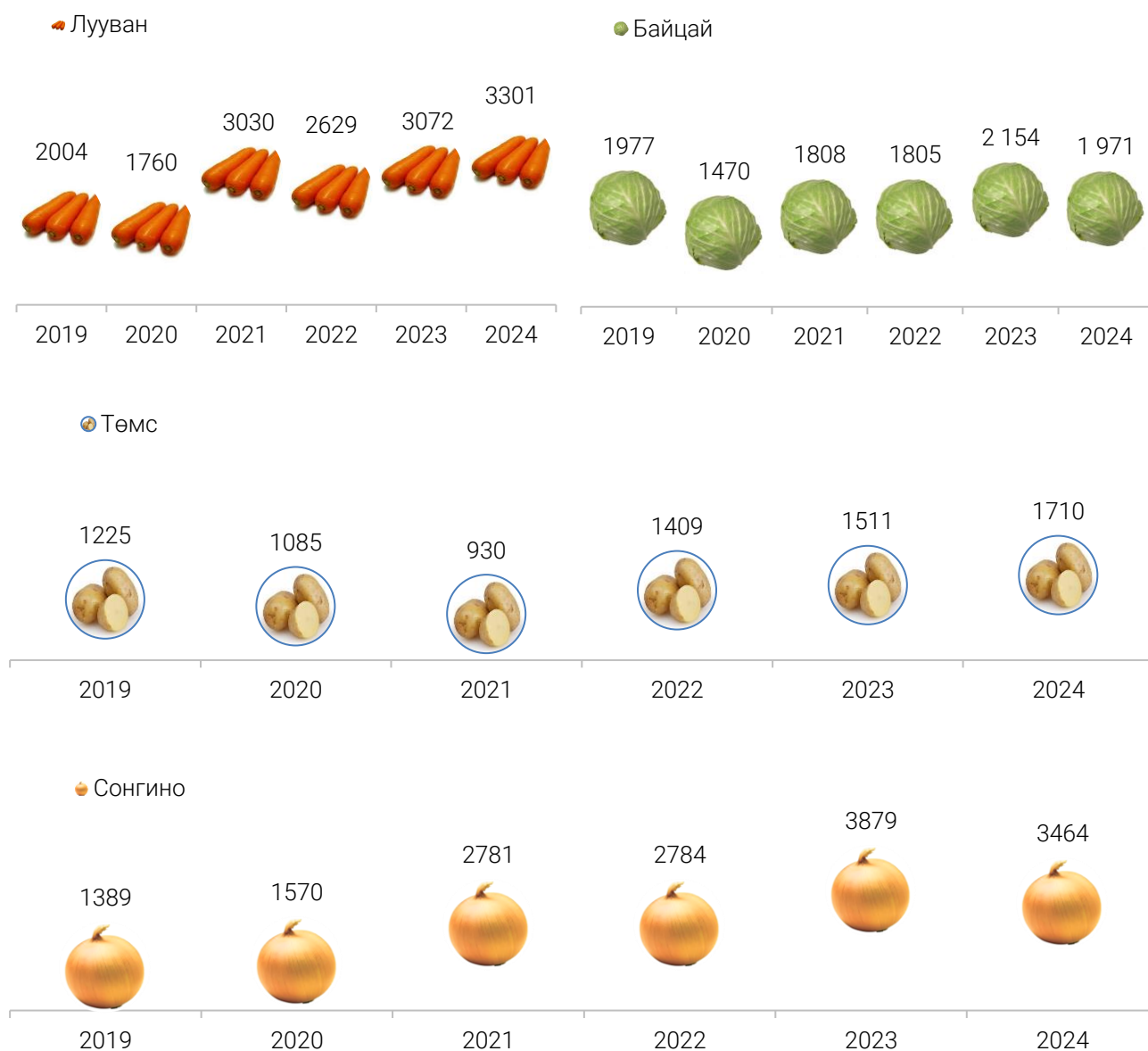
ХҮСНЭГТ 20. УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН САРЫН ИНДЕКС, /**зэрэг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт хувь	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	2.3	Энэ бүлгийн үнийн бууралтанд талх, нарийн боовны үнэ 1.8 хувиар, үхрийн махны үнэ 2.7 хувиар, хонь, ямааны махны үнэ 3.6 хувиар, адууны махны үнэ 4.8 хувиар, өндөгний үнэ 2.5 хувиар, навчит болон ишт хүнсний ногооны үнэ 15.3 хувиар, жимст хүнсний ногооны үнэ 2.9 хувиар, бусад хүнсний ногооны үнэ 12.0 хувиар, төмсний үнэ 18.8 хувиар тус тус буурсан нь нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	2.5	Энэ бүлгийн өсөлтөд Хөвөн, бөс барааны үнэ 8.7 хувиар, эрэгтэй бэлэн хувцасны үнэ 2.3 хувиар, хүүхдийн бэлэн хувцасны үнэ 2.4 хувиар, хувцас засвар түрээсийн үнэ 6.3 хувиар, эрэгтэй гуталны үнэ 4.0 хувиар, хүүхдийн гуталны үнэ 4.3 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Орон сууц, ус цахилгаан хийн болон бусад түлш	0.5	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд сууц төлбөрлөгчийн төлсөн бодит түрээс 2.9 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	2.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хивс болон шалны бусад дэвсгэрийн үнэ 4.1 хувиар Гал тогооны удаан эдэлгээт цахилгаан барааны үнэ 1.5 хувиар, шилэн сав суулгын үнэ 2.1 хувиар, Гэр ахуйн жижиг багаж хэрэгсэлийн үнэ 5.1 хувиар, цэвэрлэгээ болон засварын барааны үнэ 3.5 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.9	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд Эм тарианы үнэ 1.0 хувиар, шүдний эмнэлгийн үйлчилгээний үнэ 4.9 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Тээвэр	0.8	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд Агаарын зорчигч мотоцикль үнэ 6.1 хувиар, авто замын зорчигч тээврийн үйлчилгээний үнэ 4.6, агаарын зорчигч тээврийн үйлчилгээний үнэ 12.9 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.2	Энэ бүлгийн үнийн бууралтад хөдөлгөөнт холбооны багцын үнэ 2.3 хувиар буурсан нь нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.5	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд тоглоомны үнэ 4.6 хувиар, чөлөөт цаг соёлын үйлчилгээний үнэ 5.2 хувиар, бичгийн болон зургийн хэрэгслийн үнэ 6.1 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Боловсролын үйлчилгээ	19.7	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд бага боловсролын сургалтын төлбөрийн үнэ 22.4 хувиар, Бүрэн дунд боловсрол 26.0 хувиар, дээд боловсрол 17.7 хувиар, боловсрол олгох бусад үйлчилгээний үнэ 8.1 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Бусад бараа үйлчилгээ	4.0	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд гоо сайхны хэрэгцээннд зориулсан бүтээгдэхүүний үнэ 4.0 хувиар, Үсчин болон гоо сайхны үйлчилгээний үнэ 5.4 хувиар, үнэт эдлэл, төрөл бүрийн цагны үнэ 1.7 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.

ЗУРАГ 17. НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 08 дугаар сарын байдлаар, төгрөг



ЗУРАГ 18. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 08 дугаар сарын байдлаар, төгрөг



ЗУРАГ 19. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 07 дугаар сарын байдлаар, төгрөг



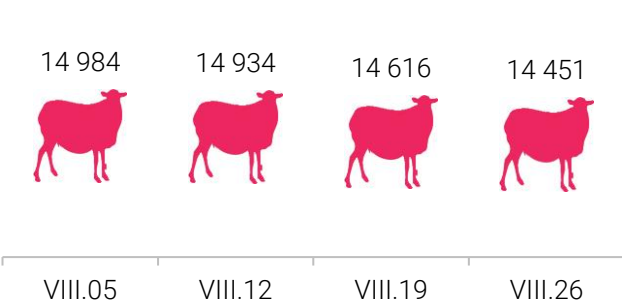
2024 оны 8 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй үхрийн ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 4.0 хувиар, хонины ястай махны үнэ 3.9 хувиар тус тус буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 21. НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг, сараар

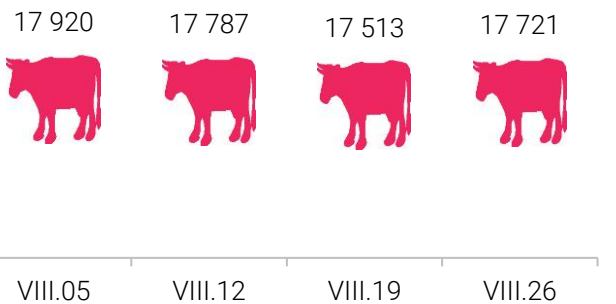
Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375	10 950	10 090	9 755
2020	10 535	11 415	11 665	11 735	11 940	12 640	12 760	11 760	11 235	10 855	11 075	11 210
2021	11 615	12 605	12 670	13 850	13 960	14 770	14 800	13 700	13 420	13 280	13 345	13 495
2022	14 060	14 235	14 260	14530	15 390	15 390	15120	14240	13730	13 590	13 275	13 395
2023	13 520	14 245	14 955	16 750	18 493	20 100	19 466	16 723	16 277	15 690	15 542	15 846
2024	16 437	17 150	17 624	18 209	18 418	18 159	18 475	17 735				

Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640	9 095	7 710	7 635
2020	8 705	9 600	9 765	9 835	10 125	10 385	10 650	9 870	9 170	8 715	8 635	8 580
2021	9 040	10 460	10 705	12 320	12 390	12 695	12 440	11 380	10 975	11 005	10 775	10805
2022	11 485	12 295	12 585	12 620	12 705	12 805	12360	11530	11025	10270	9 870	9 920
2023	10 440	11 350	12 680	14 065	15 396	16 598	15 766	13 387	12 703	12 010	11 834	12080
2024	12 926	13 776	13 917	14 632	14 290	16 322	15 339	14 746				

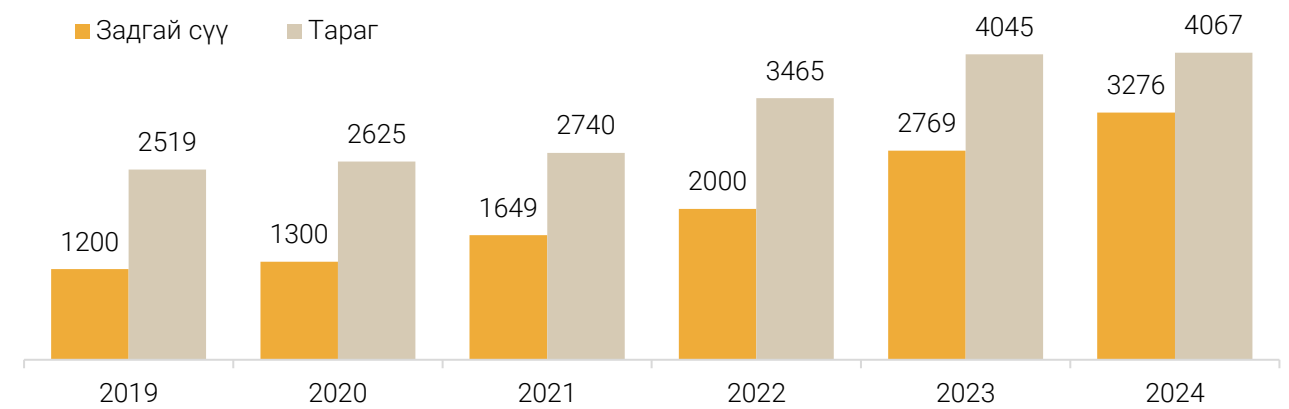
ЗУРАГ 20. НЭГ КГ ХОНИНЫ МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг



ЗУРАГ 21. НЭГ КГ ҮХРИЙН МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг



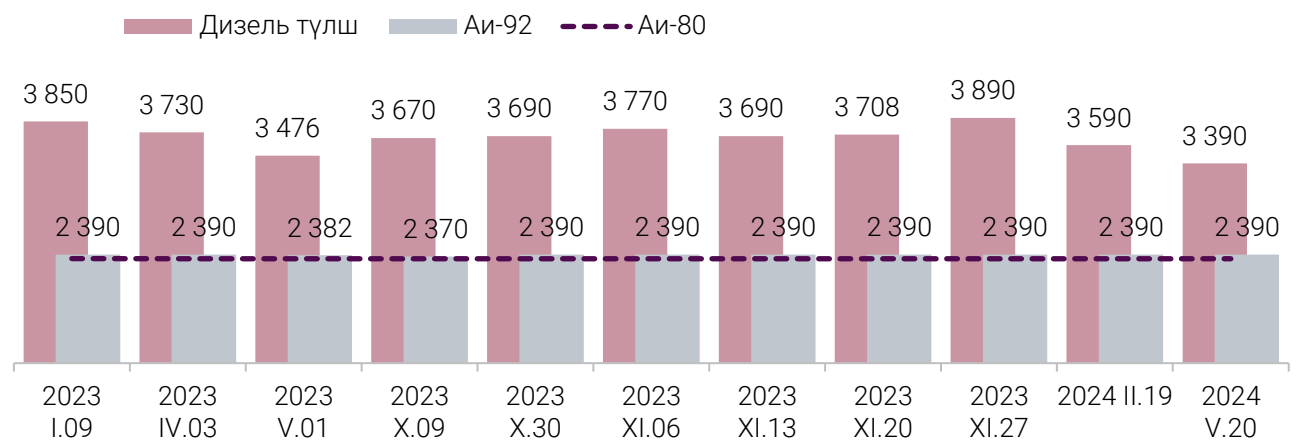
ЗУРАГ 22. НЭГ ЛИТР СҮҮ, ТАРАГИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 08 дугаар сарын байдлаар, төгрөг



ХҮСНЭГТ 22. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, шатахуун түгээх станцаар, төгрөг, жил бүрийн 08 дугаар сарын байдлаар

ШТС	2023.VIII.28					2024.VIII.26				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	-	2 350	3 390	-	-	-	2 390	3 390	-
Петровис	3 710	2 370	2 390	3 490	-	3 910	2 370	2 390	3 390	-
Магнай трейд	3 710	-	2 390	3 490	-	3 910	-	2 390	3 390	-
Сод монгол	3 710	2 315	2 390	3 490	-	3 910	2 315	2 390	3 390	-
Шунхлай	3 710	2 350	2 390	3 490	-	3 910	2 350	2 390	3 390	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 790	-	-	-	-	1 790
Дундаж үнэ	3 710	2 345	2 382	3 470	1 790	3 910	2 345	2 390	3 390	1 790

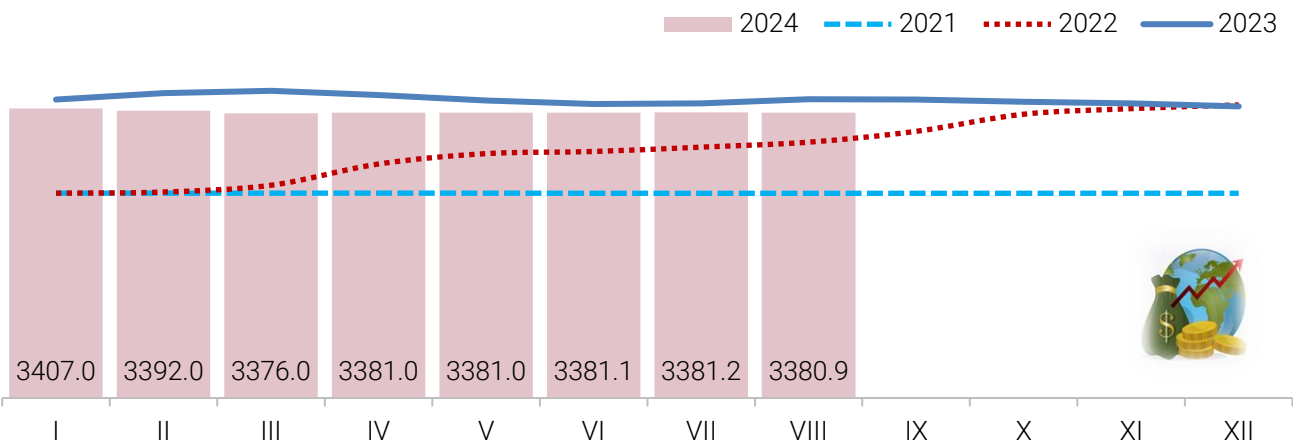
ЗУРАГ 23. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, өөрчлөлт орсон өдрөөр



ХҮСНЭГТ 23. ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, төгрөг, жил бүрийн 08 дугаар сарын байдлаар

Байршил	2022.VIII.29			2023.VIII.28			2024.VIII.26		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг Хар мод	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг Хар мод	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Нарс мод	Хар мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	5 000	5 000	3 750	6 000	6 500	3 750	7 500	7 000	3 750
Сүхбаатар	7 000	6 000	3 750	6 000	7 000	3 750	7 500	7 000	3 750
Цайз зах	6 500	6 000	3 750	6 000	6 500	3 750	8 500	7 500	3 750
Хангай зах	5 000	5 000	3 750	5 500	6 000	3 750	7 000	7 000	3 750
Дундаж үнэ	5 875	5 500	3 750	5 875	6 500	3 750	7 625	7 125	3 750

ЗУРАГ 24. АМ.ДОЛЛАРЫН ХАНШИЙН САРЫН ДУНДАЖ ХӨДӨЛГӨӨН, төгрөг, жил бүрийн 08 дугаар сард



ХҮСНЭГТ 24. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2024 оны VI – 2024 оны VIII сар

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2024 VI.03	2024 VI.10	2024 VI.17	2024 VI.24	2024 VII.01	2024 VII.08	2024 VII.22	2024 VII.29	2024 VIII.05	2024 VIII.12	2024 VIII.19	2024 VIII.26	24.VIII.26 24.VIII.19
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 959	2 959	2 959	2 959	2 959	3 007	101.6
		1-р зэрэг	кг	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 411	2 411	2 411	2 411	2 411	2 392	99.2
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	100.0
		дээд	кг	3 034	3 100	3 084	3 084	3 114	3 114	3 114	3 114	3 114	3 114	3 116	3 138	100.7
		1-р зэрэг	кг	2 463	2 478	2 462	2 462	2 462	2 462	2 478	2 478	2 478	2 486	2 402	2 383	99.2
		2-р зэрэг	кг	1 605	1 578	1 551	1 551	1 551	1 551	1 517	1 517	1 517	1 531	1 512	1 495	98.8
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	4 453	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	2 237	100.0
		Задгай	литр	3 509	3 437	3 362	3 362	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	3 276	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	4 067	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	2 427	2 427	2 427	2 427	2 427	2 427	2 428	2 428	2 428	2 428	2 428	2 428	100.0
		Зууван чех	ширхэг	3 145	3 145	3 145	3 145	3 160	3 160	3 229	3 229	3 229	3 229	3 229	3 229	100.0
		Хар талх	300 гр	2 431	2 431	2 431	2 431	2 416	2 416	2 416	2 399	2 399	2 399	2 399	2 399	100.0
6	Будаа	цагаан	кг	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	100.0
		шар	кг	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	8 475	8 475	8 475	8 475	8 475	8 475	8 475	8 475	8 475	8 547	8 960	8 960	100.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	6 569	6 569	6 569	6 569	6 482	6 482	6 478	6 478	6 478	6 478	6 495	6 495	100.0
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	3 872	3 880	3 905	3 905	3 905	3 905	3 905	3 905	3 905	3 905	3 903	3 903	100.0
10	Элсэн чихэр		кг	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	100.0
11	Хонины мах	ястай	кг	16 838	16 556	16 008	15 885	15 582	15 582	15 276	14 917	14 984	14 934	14 616	14 451	98.9
		цул	кг	17 158	16 887	16 226	16 005	15 847	15 847	15 608	15 528	15 681	15 601	15 182	15 192	100.1
12	Үхрийн мах	ястай	кг	18 233	18 065	18 273	18 064	18 485	18 485	18 611	18 318	17 920	17 787	17 513	17 721	101.2
		цул	кг	20 452	20 440	20 549	20 239	20 561	20 561	20 717	20 589	20 733	20 434	20 295	20 253	99.8
13	Адууны мах, ястай		кг	14 562	13 571	13 790	13 996	13 601	13 601	13 385	13 385	13 550	12 958	12 735	12 181	95.6
14	Ямааны мах, ястай		кг	10 475	10 314	10 314	10 080	9 976	9 976	10 323	10 323	10 815	10 492	10 664	10 492	98.4
15	Төмс, Монгол		кг	2 021	2 154	2 215	2 364	2 452	2 452	2 668	2 370	2 411	2 155	1 903	1 710	89.9
16	Лууван, Монгол		кг	3 051	3 089	3 191	3 161	3 254	3 254	3 796	3 999	3 948	3 947	3 795	3 301	87.0
17	Байцай, Монгол		кг	2 690	2 827	3 013	3 312	3 744	3 744	2 711	2 421	2 306	2 198	2 005	1 971	98.3
18	Хүрэн манжин, Монгол		кг	2 854	2 854	2 855	3 075	3 211	3 211	3 833	3 905	3 751	3 797	3 545	3 289	92.8
19	Сонгино, Монгол		кг	4 599	4 409	4 673	4 953	4 938	4 938	4 924	4 225	3 997	3 783	3 631	3 464	95.4
20	Алим, Польш		кг	6 426	6 389	6 426	6 466	6 466	6 466	6 466	6 466	6 466	6 466	6 534	6 618	101.3
21	Өндөг, Монгол		ширхэг	645	653	649	649	639	639	638	635	622	622	622	623	100.2

ХҮСНЭГТ 25. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн 08 дугаар сарын байдлаар

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2018 VIII	2019 VIII	2020 VIII	2021 VIII	2022 VIII	2023 VIII	2024 VIII.26	2024 2023	2024 2022	2024 2021	2024 2020	2024 2019	2024 2018
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1 315	1 413	1 500	1 584	1 727	2 593	3 007	116.0	174.1	189.9	200.5	212.8	228.7
		1-р зэрэг	кг	1 045	1 090	1 240	1 376	1 440	2 244	2 392	106.6	166.1	173.9	192.9	219.5	228.9
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1 670	1 714	2 140	2 236	2 541	3 561	4 082	114.6	160.6	182.5	190.7	238.1	244.4
		дээд	кг	1 350	1 450	1 525	1 619	1 771	2 751	3 138	114.1	177.2	193.8	205.8	216.4	232.4
		1-р зэрэг	кг	1 040	1 142	1 295	1 414	1 510	2 406	2 383	99.0	157.9	168.6	184.0	208.7	229.2
		2-р зэрэг	кг	860	886	935	998	1 093	1 606	1 495	93.1	136.8	149.8	159.9	168.7	173.8
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 590	2 638	2 715	2 841	3 641	4 429	4 453	100.5	122.3	156.7	164.0	168.8	171.9
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 115	1 102	1 200	1 325	1 787	2 245	2 237	99.7	125.2	168.9	186.5	203.0	200.7
		Задгай	литр	1 500	1 200	1 300	1 649	2 000	2 769	3 276	118.3	163.8	198.7	252.0	273.0	218.4
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 445	2 519	2 625	2 740	3 465	4 045	4 067	100.6	117.4	148.4	155.0	161.5	166.4
5	Талх	Атар	ширхэг	1 160	1 303	1 290	1 280	1 705	2 456	2 428	98.8	142.4	189.7	188.2	186.3	209.3
		Зууван чех	ширхэг	1 325	1 471	1 560	1 699	2 183	2 797	3 229	115.5	147.9	190.1	207.0	219.5	243.7
		Хар талх	300 гр	930	982	1 120	1 224	1 569	1 990	2 399	120.5	152.9	196.0	214.2	244.3	257.9
6	Будаа	цагаан	кг	-	3 572	3 560	3 724	4 646	4 770	4 798	100.6	103.3	128.9	134.8	134.3	-
		шар	кг	1 995	2 049	2 880	2 523	3 117	3 318	3 473	104.7	111.4	137.7	120.6	169.5	174.1
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 200	3 795	3 810	4 696	7 414	7 436	8 960	120.5	120.9	190.8	235.2	236.1	213.3
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 480	3 540	3 635	4 821	10 053	7 798	6 495	83.3	64.6	134.7	178.7	183.5	186.6
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 520	1 531	1 535	1 566	3 813	3 606	3 903	108.2	102.4	249.2	254.3	254.9	256.8
10	Элсэн чихэр		кг	-	2 753	2 575	2 800	3 759	3 771	5 042	133.7	134.1	180.1	195.8	183.1	-
11	Хонины мах	ястай	кг	6 710	9 736	9 385	11 152	11 088	12 868	14 451	112.3	130.3	129.6	154.0	148.4	215.4
		цул	кг	7 000	9 764	9 520	11 207	11 600	14 194	15 192	107.0	131.0	135.6	159.6	155.6	217.0
12	Үхрийн мах	ястай	кг	7 880	11 308	11 200	13 514	13 884	16 242	17 721	109.1	127.6	131.1	158.2	156.7	224.9
		цул	кг	9 580	14 121	13 105	15 328	15 851	18 814	20 253	107.6	127.8	132.1	154.5	143.4	211.4
13	Адууны мах, ястай		кг	6 125	8 823	8 880	10 241	9 462	11 088	12 181	109.9	128.7	118.9	137.2	138.1	198.9
14	Ямааны мах, ястай		кг	4 900	8 399	8 015	9 000	8 973	9 322	10 492	112.6	116.9	116.6	130.9	124.9	214.1
15	Төмс, Монгол		кг	930	1 225	1 085	930	1 409	1 511	1 710	113.2	121.4	183.9	157.6	139.6	183.9
16	Лууван, Монгол		кг	1 480	2 004	1 760	3 030	2 629	3 072	3 301	107.4	125.5	108.9	187.5	164.7	223.0
17	Байцай, Монгол		кг	1 330	1 977	1 470	1 808	1 805	2 154	1 971	91.5	109.2	109.0	134.1	99.7	148.2
18	Хүрэн манжин, Монгол		кг	1 645	2 768	1 685	2 989	3 368	4 138	3 289	79.5	97.6	110.0	195.2	118.8	199.9
19	Сонгино, Монгол		кг	1 180	1 389	1 570	2 781	2 784	3 879	3 464	89.3	124.4	124.5	220.6	249.4	293.5
20	Алим, Польш		кг	4 280	4 183	4 350	5 810	6 443	6 708	6 618	98.7	102.7	113.9	152.1	158.2	154.6
21	Өндөг, Монгол		ширхэг	275	331	325	332	472	523	623	119.2	132.0	187.7	191.7	188.2	226.6

ХҮСНЭГТ 26. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ҮНИЙН АЖИГЛАЛТ, ХҮНСНИЙ ЗАХ, ХУДАЛДААНЫ ТӨВӨӨР, 2024.VIII.26

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар Супер-маркет	Хүчит шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Саруул зах	Барс ХТ	Таван эрдэнэ зах	Хархорин зах	Номин Супер-маркет	М-Март	Оргил Супер-маркет	Е Март	Их наяд ХТ	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	3 000	3 139	3 000	2 520	3 100	3 000	3 000	2 800	2 961	3 060	2 974	3 139	3 500	3 007
		1-р зэрэг	кг	2 500	2 434	2 500	2 120	2 500	2 200	2 300	2 500	2 434	2 537	2 434	2 110	2 600	2 392
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	4 000	3 990	4 000	4 000	4 100	4 000	4 000	4 000	3 989	4 100	3 990	3 990	5 000	4 082
		дээд	кг	3 200	3 170	3 000	3 000	3 400	3 000	3 000	2 800	3 198	3 250	3 170	3 170	3 500	3 138
		1-р зэрэг	кг	2 700	2 450	2 500	2 400	2 800	2 300	2 300	2 500	2 128	2 170	2 130	2 130	2 600	2 383
		2-р зэрэг	кг	1 800	1 020	1 800	1 700	1 500	1 500	1 600	1 800	1 488	1 570	1 190	1 020	1 800	1 495
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	4 500	4 500	4 500	4 500	4 300	4 200	4 400	4 400	4 498	4 500	4 500	4 500	4 600	4 453
		Сүү ХК 0.5л	литр	2 200	2 300	2 200	2 200	2 200	2 100	2 200	2 200	2 298	2 300	2 300	2 300	2 300	2 237
		Задгай	литр	3 400	-	3 000	-	3 500	-	3 300	3 000	-	-	-	-	3 500	3 276
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	4 100	4 100	4 000	4 200	3 800	3 900	4 200	4 000	4 098	4 100	4 100	4 100	4 200	4 067
5	Талх	Атар	ширхэг	2 500	2 530	2 300	2 400	2 500	2 400	2 500	2 300	2 388	2 370	2 530	2 360	2 500	2 428
		Зууван чех	ширхэг	3 500	3 300	3 000	3 000	3 500	3 100	3 300	3 000	3 218	3 340	3 300	3 250	-	3 229
		Хар талх	300 гр	2 300	2 420	2 500	2 100	2 400	2 400	2 500	2 300	2 418	2 670	2 310	2 410	2 500	2 399
6	Будаа	цагаан шар	кг	4 500	5 550	4 200	4 200	5 000	4 000	5 000	4 200	5 478	5 600	5 470	-	-	4 798
			кг	3 000	-	3 000	3 000	-	3 000	3 500	3 500	4 938	5 000	-	-	3 000	3 473
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	9 200	9 500	9 500	9 000	9 000	8 800	7 500	8 000	9 498	9 500	8 300	9 500	9 500	8 960
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	5 500	6 160	5 000	5 500	10 000	5 500	6 000	6 000	5 898	6 650	6 210	9 580	8 500	6 495
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	4 000	4 130	4 000	3 800	3 500	3 800	4 130	4 000	3 738	4 110	3 890	3 610	4 100	3 903
10	Элсэн чихэр		кг	4 500	6 550	4 500	4 500	-	4 500	4 500	4 500	6 388	6 790	-	-	4 500	5 042
11	Хонины мах	ястай цул	кг	12 000	16 000	12 000	12 500	19 800	14 000	14 800	11 500	13 980	14 500	14 800	16 800	17 500	14 451
			кг	12 000	16 000	12 000	14 000	19 800	14 000	14 800	14 000	16 480	15 500	16 500	16 800	17 500	15 192
12	Үхрийн мах	ястай цул	кг	15 000	-	13 000	16 500	24 500	17 000	19 800	12 500	17 780	19 800	19 000	18 800	23 000	17 721
			кг	18 000	20 000	16 000	19 000	26 500	20 000	22 800	17 500	18 480	19 800	21 900	20 800	25 000	20 253
13	Адууны мах, ястай		кг	13 000	-	11 000	12 500	-	15 000	-	10 000	-	-	-	-	-	12 181
14	Ямааны мах, ястай		кг	11 000	-	10 000	-	-	-	-	10 500	-	-	-	-	-	10 492
15	Төмс, Монгол		кг	1 500	1 250	1 500	2 000	2 500	2 000	1 500	1 500	1 268	2 500	2 100	1 270	2 000	1 710
16	Лууван, Монгол		кг	3 000	4 380	3 000	3 000	3 500	3 000	3 500	3 000	2 798	3 200	5 000	2 700	3 500	3 301
17	Байцай, Монгол		кг	2 000	2 000	1 500	2 000	2 500	1 500	2 000	2 000	1 898	1 900	2 490	2 090	2 000	1 971
18	Хүрэн манжин, Монгол		кг	3 000	3 500	3 000	4 000	4 000	3 500	3 500	3 500	3 488	2 500	3 500	2 280	3 500	3 289
19	Сонгино, Монгол		кг	3 000	3 500	3 000	3 000	4 000	3 000	3 000	4 000	3 168	3 800	7 000	3 000	3 000	3 464
20	Алим, Польш		кг	7 000	6 300	6 500	7 000	-	6 000	6 000	6 000	6 298	6 900	8 500	6 300	7 000	6 618
21	Өндөг, Монгол		ширхэг	650	640	600	650	580	650	600	620	643	658	570	598	650	623

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үни йн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
 t – Тайлант үе
 0 – суурь үе
 P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

Эх үүсвэр:

Нийслэлийн Статистикийн газрын сарын танилцуулга



Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл өмнөх сараас 26.4 хувиар өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 08 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 619.2 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 403.4 (0.1%) сая төгрөгөөр буурсан байна. Үүнд боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбар 26.1 (5.0%) тэрбум төгрөгөөр буурсан нь нөлөөлсөн бол, харин уул уурхай, олборлох үйлдвэрлэлийн салбар 24.9 (25.8%) тэрбум төгрөгөөр, усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагааны салбар 469.2 (29.3%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 25. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар, сараар, сая төгрөгөөр



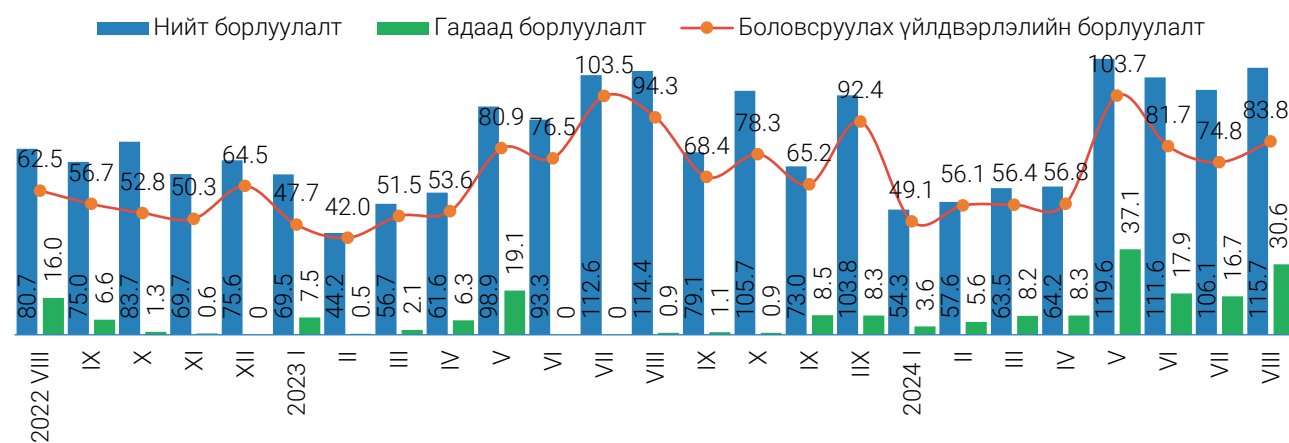
*-урьдчилсан гүйцэтгэл

Боловсруулах салбарын нийт үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 08 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 495.4 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 26.1 (5.0%) тэрбум төгрөгөөр буурахад ундаа үйлдвэрлэл 2.4 (81.9%) тэрбум төгрөгөөр, ээрэх, нэхэх даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл 62.0 (45.7%) тэрбум төгрөгөөр, арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 352.7 (5.6%) сая төгрөгөөр, хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа 137.4 (11.7%) сая төгрөгөөр, резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 393.2 (17.0%) сая төгрөгөөр, тамхи үйлдвэрлэл 3536.8 (8.1%) сая төгрөгөөр, бусад боловсруулах үйлдвэрлэл 36.7 (19.1%) сая төгрөгөөр тус тус буурсан нь нөлөөлсөн бол, хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 7.4 (3.6%) тэрбум төгрөгөөр, цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 10.5 (47.4%) тэрбум төгрөгөөр, химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 12.1 (20.4%) тэрбум төгрөгөөр, үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл 1235.2 (18.3%) сая төгрөгөөр, тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл 610.0 (15.9%) сая төгрөгөөр, тавилга үйлдвэрлэл 1.8 (51.2%) тэрбум төгрөгөөр, хувцас үйлдвэрлэл 3.5 (3.9 дахин) тэрбум төгрөгөөр, машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн 12.2 (2.4%) сая төгрөгөөр, төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл 5.6 (20.0%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өсжээ.

Аж үйлдвэрийн салбарын 2024 оны эхний 08 дугаар сарын борлуулалт урьдчилсан гүйцэтгэлээр 692.6 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 7.0 (1.0%) тэрбум төгрөгөөр буурахад боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбар 3.6 (6.0%) тэрбум төгрөгөөр буурсан бол уул

уурхай, олборлох үйлдвэрлэлийн салбар 28.3 (28.5%) тэрбум төгрөгөөр, усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагааны салбар 469.2 (29.3%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 26. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, сараар, тэрбум төгрөг



2024 оны 08 дугаар сарын нийт борлуулсан бүтээгдэхүүний 30.6 тэрбум төгрөг буюу 26.4 хувийг гадаадын зах зээлд борлуулжээ. Гадаад зах зээлд борлуулсан нийт бүтээгдэхүүнийг ноос ноолууран бүтээгдэхүүн эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 27. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2023		2024*		2024* I-VIII 2023 I-VIII
		VIII	I- VIII	VIII	I- VIII	Хувь
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ						
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	86.8	478.6	97.0	468.9	98.0
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ						
Мах	тн	-	15.3	-	3.7	24.2
Улаан буудайн дээд гурил	тн	765.3	9 682.1	1 452.6	7 909.9	81.7
Буудайн I зэргийн гурил	тн	4 730.5	32 846.9	4 322.4	32 383.2	98.6
Буудайн II зэргийн гурил	тн	674.5	4 052.1	555.3	4 787.2	118.1
Талх	тн	573.3	5 822.4	488.2	4 462.9	76.7
Нарийн боов	тн	241.0	1 829.6	325.7	2 135.6	116.7
Банш, бууз, хуушуур	тн	-	-	-	20.9	-
Цэвэр ус	мян.л	160.0	1 339.6	158.8	698.4	52.1
Жүүс	мян.л	34.1	368.9	58.0	408.7	110.8
Янжуур тамхи	мян.блок	450 950.0	2 181 740.0	135 346.0	1 708 125.0	78.3
Сүлжмэл эдлэл (ноос, ноолуур)	мян.ш	1.0	13.5	1.4	4.8	35.6
УСАН ХАНГАМЖ, БОХИР УС ЗАЙЛУУЛАХ СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ БОЛОН ЦЭВЭРЛЭХ САЛБАР						
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	18.0	169.9	18.7	184.6	108.7

* -Урьдчилсан гүйцэтгэл

ХҮСНЭГТ 28. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбар, оны үнээр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Салбар	2023 I-VIII	2024* I-VIII	2024* I-VIII 2023 I-VIII
	сая төгрөг		хувь
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	619 625.3	619 221.9	99.9
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	96 593.8	121 503.5	125.8
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	23 069.9	25 336.2	109.8
Металлын хүдэр олборлолт	73 523.9	92 279.9	125.5
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	-	3 887.4	-
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	521 430.1	495 374.2	95.0
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	203 900.8	211 294.4	103.6
Мах боловсруулах, консервлох	40 381.1	32 539.0	80.6
Жимс болон төмс хүнсний ногоо боловсруулалт	17 361.3	20 554.1	118.4
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 463.5	1 646.0	112.5
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн	91 323.9	98 499.3	107.9
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	53 371.0	58 056.0	108.8
Ундаа үйлдвэрлэл	2 959.3	536.3	18.1
Тамхи үйлдвэрлэл	43 475.7	39 938.9	91.9
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	135 542.3	73 577.0	54.3
Хувцас үйлдвэрлэл	1 222.6	4 731.2	3.9 ¹
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	6 294.0	5 941.3	94.4
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	17.8	24.3	136.5
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	22 064.3	32 531.4	147.4
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	1 175.2	1 037.8	88.3
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	59 479.0	71 597.2	120.4
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	6 742.3	7 977.5	118.3
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	2 306.6	1 913.4	83.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	28 176.0	33 803.7	120.0
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн	505.4	517.6	102.4
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 841.6	4 451.6	115.9
Тавилга үйлдвэрлэл	3 534.8	5 344.9	151.2
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	192.4	155.7	80.9
ЦАХИЛГААН ХИЙ, УУР АГААРЖУУЛАЛТ	-	273.6	-
Цахилгаан хий, уур агааржуулалт	-	273.6	-
УСАН ХАНГАМЖ, БОХИР УС ЗАЙЛУУЛАХ СИСТЕМ, ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ БОЛОН ЦЭВЭРЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	1 601.4	2 070.6	129.3
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	458.7	483.3	105.4
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах, дахин ашиглах	1 142.7	1 587.3	138.9

¹-дахин

* -Урьдчилсан гүйцэтгэл

ХҮСНЭГТ 29. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, салбар, оны үнээр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Салбар	2023 I-VIII	2024* I-VIII	2024* I-VIII 2023 I-VIII
	сая төгрөг		хувь
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	699 645.1	692 597.2	99.0
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	99 545.7	127 877.2	128.5
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	26 021.8	24 577.7	94.5
Металлын хүдэр олборлолт	73 523.9	100 299.0	136.4
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	-	3 000.5	-
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	598 498.0	562 376.0	94.0
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	276 748.9	269 407.4	97.3
Мах боловсруулах, консервлох	41 210.2	33 072.2	80.3
Жимс болон төмс хүнсний ногоо боловсруулалт	29 395.3	32 176.3	109.5
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 908.6	1 296.9	68.0
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн	103 170.1	99 642.5	96.6
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	101 064.7	103 219.5	102.1
Ундаа үйлдвэрлэл	3 989.1	614.7	15.4
Тамхи үйлдвэрлэл	39 028.7	34 049.6	87.2
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	119 805.7	70 300.4	58.7
Хувцас үйлдвэрлэл	1 459.7	5 087.9	3.5 ¹
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	4 064.9	7 533.9	185.3
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	17.8	24.3	136.5
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	33 857.3	42 636.3	125.9
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	1 175.2	1 037.8	88.3
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	68 458.2	69 897.2	102.1
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	8 714.9	11 552.8	132.6
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	2 206.6	1 907.9	86.5
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	29 075.8	35 865.9	123.4
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн	524.4	529.9	101.0
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 841.6	4 451.6	115.9
Тавилга үйлдвэрлэл	5 261.7	7 313.8	139.0
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	267.5	164.6	61.5
ЦАХИЛГААН ХИЙ, УУР АГААРЖУУЛАЛТ	-	273.4	-
Цахилгаан хий, уур агааржуулалт	-	273.4	-
УСАН ХАНГАМЖ, БОХИР УС ЗАЙЛУУЛАХ СИСТЕМ, ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ БОЛОН ЦЭВЭРЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	1 601.4	2 070.6	129.3
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	458.7	483.3	105.4
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах, дахин ашиглах	1 142.7	1 587.3	138.9

¹-дахин

* -Урьдчилсан гүйцэтгэл

Ойлголт, тодорхойлолт:

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.



Нийслэлийн агаарын дундаж хэм өмнөх оны мөн үеэс 1.4⁰C-аар, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 1.4⁰C-аар дулаан байв.

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2024 оны 8 дугаар сард дунджаар 18.4 ⁰C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 1.4 ⁰C-аар, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 1.4 ⁰C-аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 29.1⁰C, хамгийн хүйтэн хэм 8.9⁰C, хур тунадасны нийлбэр 86.9 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 19 метр секунд хүрсэн байна.

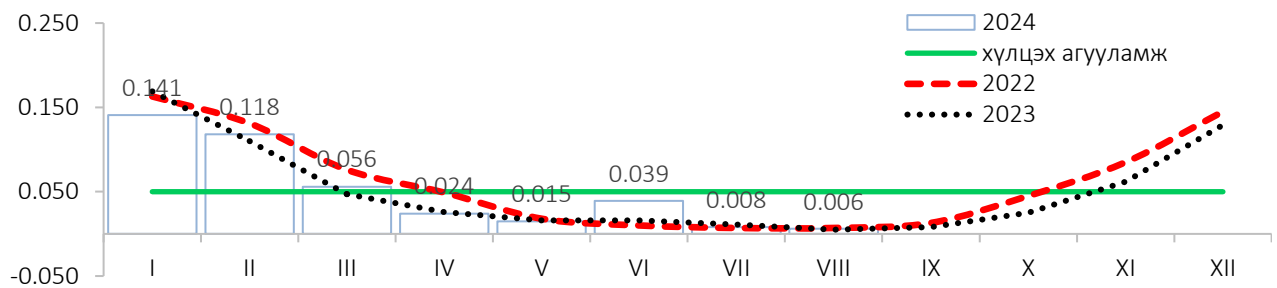
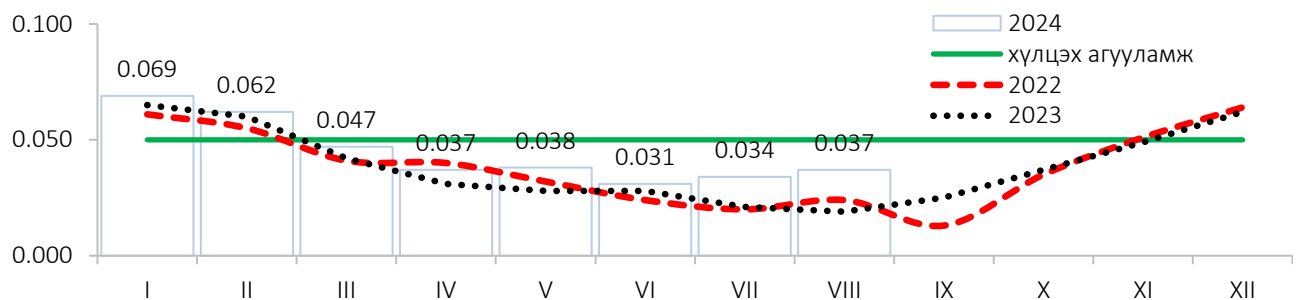
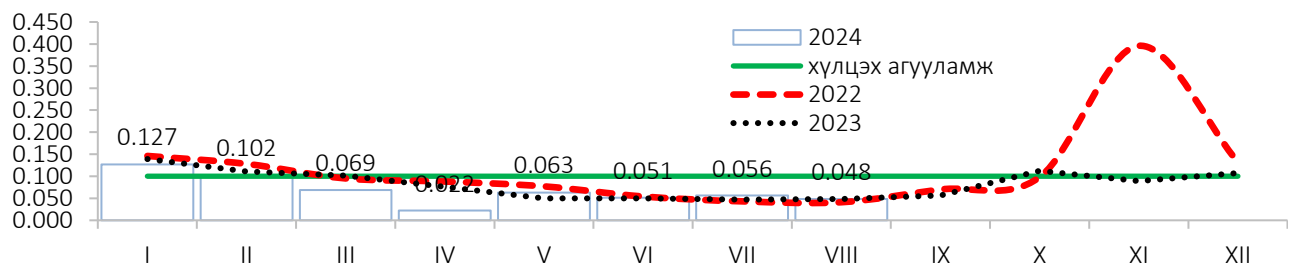
ХҮСНЭГТ 30. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, мг/м³, 2024 оны 08 дугаар сард

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	248	0.045	-	0.006
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	282	0.372	31	0.037
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	317	0.151	64	0.048
	PM _{2.5}	0.050	238	0.036	5	0.010
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл	CO	10.000	856	2.562	-	0.372
Озон	O ₃	0.100	650	0.133	40	0.044

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2024 оны 08 дугаар сард Улаанбаатар хотын агаар дахь байхад хүхэрлэг хийн дундаж агууламж 0.006 мг/м³ (20.0%)-иар, азотын давхар ислийн дундаж агууламж 0.037 мг/м³ (94.7%)-иар, PM 2.5 тоосонцрын дундаж агууламж 0.010 мг/м³ (42.8%)-иар тус тус их байхад, нүүрстөрөгчийн дутуу ислийн дундаж агууламж 0.372 (9.9%)-иар бага байна.

ХҮСНЭГТ 31. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2024 оны 08 дугаар сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоос (PM ₁₀)	Тоос (PM _{2.5})
Нийт	-	31	-	6	40
Мишээл экспо	-	-	-	-	1
Баруун 4 зам	-	31	-	-	-
Тахилт	-	-	-	-	-
13-р хороолол	-	-	-	-	-
Зуун айл	-	-	-	6	-
Цахилгаан станц	-	-	-	-	-
Ургах наран хороолол	-	-	-	-	-
Таван буудал	-	-	-	-	-
Богд хааны ордон музей	-	-	-	-	-
Нисэх	-	-	-	-	16
Толгойт	-	-	-	-	22
Зурагт	-	-	-	-	1
Амгалан	-	-	-	-	-
Баянхошуу	-	-	-	-	-

ЗУРАГ 27. УЛААНБААТАР¹ ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 8 станцын дундаж, сараар, мг/м³ЗУРАГ 28. УЛААНБААТАР³ ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 11 станцын дундаж, сараар, мг/м³ЗУРАГ 29. УЛААНБААТАР³ ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 13 станцын дундаж, сараар, мг/м³**Туул голын усны бохирдол:**

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2024 оны 08 дугаар сарын 14-15-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Сонгино доод харуул цэгийн Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 2 дахин, Амоны азот 2.7 дахин, Нитритийн нэгдэл 1.2 дахин, Эрдэс фосфор 1.3 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 32. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА, мг/м³, 2024 оны 08 дугаар сард

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	"Туул-Налайх" харуул цэг		"Туул-Сонгино доод" харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	7.54	Хэвийн	6.28	Хэвийн
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤3	1.3	Хэвийн	6.13	2.0 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤0.02	0.003	Хэвийн	0.025	1.2 дахин
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.25	Хэвийн	1.37	2.7 дахин
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.006	Хэвийн	0.134	1.3 дахин

ХҮСНЭГТ 33. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м³, 2024 оны 08 дугаар сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун 4 зам	Тахилт	13-р хороолол	100-н айл	Цахилгаан станц	Ургах наран хороолол	Хайлааст	5-н буудал	Богд хааны ордон музей	Нисэх	Зурагт	Амгалан	Баянхошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.006	0.003	0.010	0.003	0.011	-	0.004	0.002	-	-	-	-	-	-
	Хамгийн их	0.009	0.011	0.039	0.006	0.045	-	0.04	0.006	-	-	-	-	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	-	31	31	-	-	-	-	-	-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	0.184	0.019	0.029	0.012	-	-	0.011	0.021	0.024	0.018	0.03	-	-
	Хамгийн их	-	0.372	0.028	0.041	0.025	-	-	0.015	0.039	0.031	0.041	0.040	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	28	31	31	-	-	27	20	27	25	31	-	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.438	0.593	0.375	0.461	0.257	-	0.358	0.264	-	0.244	0.323	0.451	-	-
	Хамгийн их	0.827	2.348	1.079	2.562	1.026	-	1.894	0.422	-	0.463	1.291	0.864	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	85	92	60	45	60	-	93	89	-	93	92	54	-	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.037	0.057	0.056	0.054	0.074	-	0.049	0.041	-	0.084	0.023	0.034	-	-
	Хамгийн их	0.056	0.088	0.095	0.083	0.151	-	0.082	0.08	-	0.110	0.042	0.054	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	25	-	-	-	-	17	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	24	-	31	31	-	29	31	16	-	-
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	0.012	0.009	0.014	-	-	-	0.011	-	0.004	0.009	0.012	-	0.011
	Хамгийн их	-	0.016	0.015	0.036	-	-	-	0.017	-	0.036	0.013	0.023	-	0.017
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	27	31	-	-	-	31	-	17	31	16	-	23
Озон O ₃ **	Дундаж	0.048	-	-	0.016	0.010	-	0.021	-	-	-	0.070	0.059	-	-
	Хамгийн их	0.103	-	-	0.045	0.024	-	0.052	-	-	-	0.127	0.109	-	-
	XXX*-с давсан хувь	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	1	-	-
	Хэмжилтийн тоо	93	-	-	93	93	-	93	-	-	-	93	93	-	-

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 388 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 57.9 хувийг ан амьтны зөрчил, 16.2 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, 14.2 хувийг ойн зөрчил, 5.4 хувийг усны зөрчил, 3.1 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал уул уурхай зөрчил, 2.6 хувийг бусад зөрчил, 0.6 хувийг ургамал, хөрсний бохирдлын зөрчил тус тус эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 146.3 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 34. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ, төрлөөр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2023 I-VIII			2024 I-VIII		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	109	109	207.2	620	388	146.3
Ой	7	7	12.6	78	55	19.8
Ан, амьтан	72	72	106.0	261	225	67.0
Газрын	-	-	-	-	-	-
Ус	12	12	27.9	42	21	17.5
Ургамал, хөрсний бохирдол	1	1	0.2	2	2	0.02
Агаар, химийн хорт бодис	-	-	-	-	-	-
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	10	10	55.7	49	12	5.6
Геодези зураг зүй, кадастр	-	-	-	-	-	-
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	-	-	-	172	63	31.7
Бусад	7	7	4.8	16	10	4.7

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

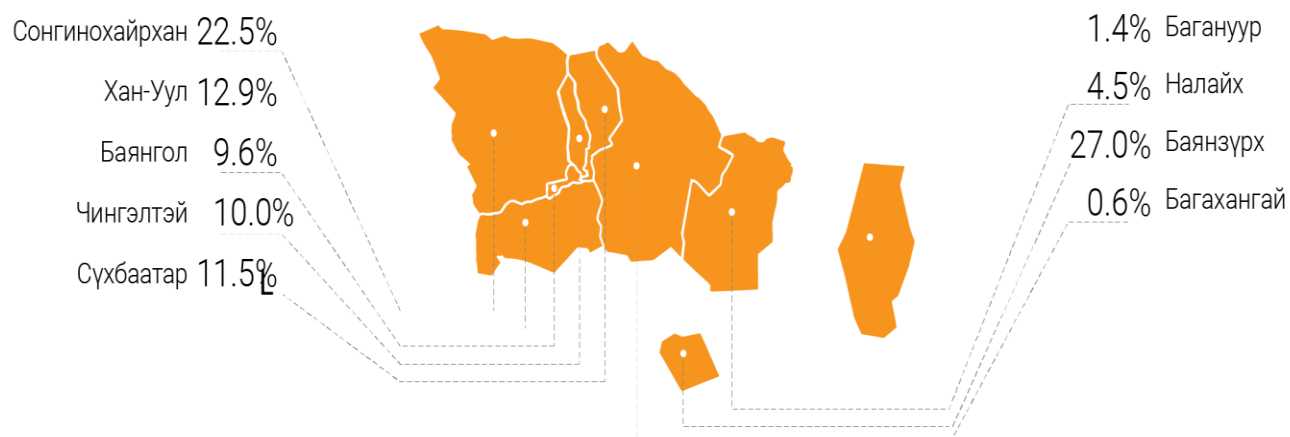
Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар 426 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 12.9 хувиар өссөн байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой бусад төрлийн 168 осол, усны осол 34, үйлдвэрийн осол 1, тэсэрч дэлбэрэх бодисын осол 1 бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 56 хүн амь насаа алдаж, 613 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 20.4 сая төгрөг зарцуулжээ.

ХҮСНЭГТ 35. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эхний 08 дугаар сарын байдлаар

Дүүрэг	2019 I-VIII	2020 I-VIII	2021 I-VIII	2022 I-VIII	2023 I-VIII	2024 I-VIII	2024/2023 Хувь
Нийслэлийн дүн	1 258	864	617	1 264	1 083	1 083	0.0^а
Багануур	16	13	11	20	15	15	0.0 ^а
Багахангай	5	3	-	4	2	6	3.0 ¹
Баянгол	146	101	68	126	117	104	88.1
Баянзүрх	306	194	150	327	249	292	117.3
Налайх	26	23	18	35	36	49	136.1
Сонгинохайрхан	327	231	149	325	273	244	89.4
Сүхбаатар	168	120	81	162	167	125	74.8
Хан-Уул	115	83	67	150	109	140	128.4
Чингэлтэй	149	96	73	115	115	108	93.9

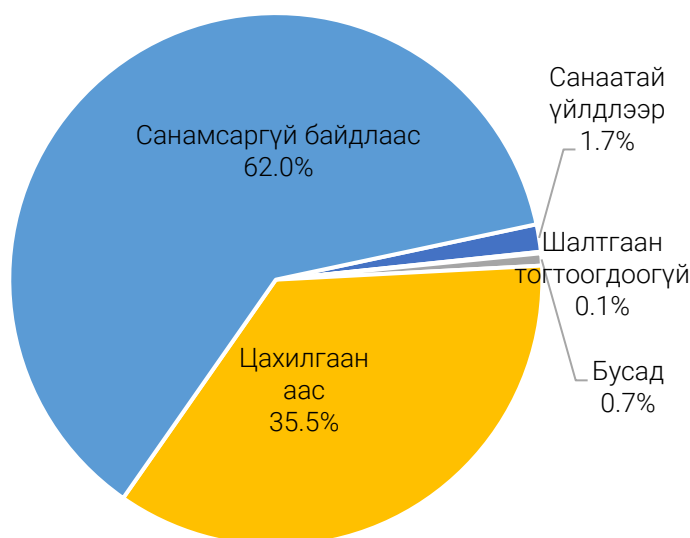
Нийслэл хотод 2024 оны 8 сарын байдлаар жилд ахуйн 1083 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үетэй адил. Гал түймрийн улмаас 25 хүн амь насаа алдаж, 32 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна. Худал дуудлагын тоо 17 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 88.9 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 30. ГАЛ ТҮЙМЭР, байршлаар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Гал түймрийн аюулаас 2631 хүн, 384 байшин барилга, 148.2 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 385, санамсаргүй байдлаас 671, санаатай үйлдлээр 18, шалтгаан тогтоогдоогүй 1, бусад шалтгаант 8 гал түймэр гарчээ.

ЗУРАГ 31. ГАЛ ТҮЙМЭР, шалтгаанаар, 2024 оны эхний 08 дугаар сарын байдлаар



Гал түймэрт 600 гэр, орон сууц, 64 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 88 машин техник, 137 малын хашаа саравч, бусад 194 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 787, төрийн өмчийн 209, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 87 объект өртөж, нийт 8605.0 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2024 оны 08 дугаар сард 203 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 335

барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 3657 объектод үзлэг шалгалт хийж, 12981 галын зөрчил илрүүлж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 1096 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1891 мэдэгдэл хүргүүлж, 152.0 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

Эх үүсвэр: Нийслэлийн Статистикийн газрын сарын танилцуулга

ТАНИЛЦУУЛГЫГ ХЯНАСАН:

Г.ЧИНЖАРГАЛ

Б.ЭРХЭМБАЯР

ХЭЛТСИЙН ДАРГА

АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

ТАНИЛЦУУЛГЫГ БЭЛТГЭСЭН:

А.ДИНАР

Т.ЭНХМЭНД

Б.ЭРХЭМБАЯР

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРҮҮЛ МЭНД

ГЭМТ ХЭРЭГ, ТӨСӨВ

ТАНИЛЦУУЛГЫГ НЭГТГЭСЭН:

Б.ЭРХЭМБАЯР

АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Дараагийн танилцуулга тархаах хугацаа:

2024 оны 10 дугаар сарын 25

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС



СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ ХЭРХЭН АВАХ ВЭ?



 Цахимаар:

www.1212.mn
www.ubstat.mn



www.nso.mn

Та статистик мэдээллийг байнга
авч байхыг хүсвэл **ЭНД ДАРЖ**
бүртгүүлнэ үү

Энэ хэсэгт өөрийн e-mail
хаягаа бүртгүүлснээр
статистикийн мэдээллийг
цаг алдалгүй тогтмол авч
байх болно.

SOCIAL NETWORK



Баянгол дүүргийн
Статистикийн хэлтэс

Баянгол дүүрэг 4-р хороо
Засаг даргын тамгын газрын
байр 112 тоот



Ухаанаг гар утас, таблет
ашиглан статистик мэдээлэл
авах **ezStat** аппликейшн



Статистикийн хэвлэмэл
бүтээгдэхүүнийг унших
МонСтат аппликейшн



Download on the
App Store

GET IT ON
Google play



Утсаар:



11-301637
70122688
70122666